

A LUPTA MEGJELENT,

de bizonyos feltételekhez kötötték megjelenését
Az Ordineát újra elkobozták, mert nem volt hajlandó alkudozni

Argetoianu és a lelkiismeretes rendőrkezes

Bukarest, október 29.
A betiltott és napokon keresztül elkobozott Lupta végre csütörtök délután megjelent. Az első oldalán bejelenti, hogy megjelenése csak úgy vált lehetővé, hogy a következőkre kötelezte magát:

Nem vitatkozik többé a kormány pénzügyi politikájával és nem kritizálja ezirányú intézkedéseit. Nem hoz semmi olyan hírt az ország pénzügyi helyzetével kapcsolatban, amit megelőzőleg ellen nem őriztet.

Megjelent az Ordinea is, de csak két oldalon, röpirat formájában. Ő azt jelentette be, hogy

nem hajlandó egyezkedni a sajtószabadság terhére, nem tesz ígéreteket.

A megjelent kétoldalas számot természetesen újra elkobozta a rendőrség.

Ennek a gyönyörű sajtószabadsági csendéletnek egyébként van egy igen érdekes fejleménye is. A Lupta szerkesztőségében a házkutatást Motateanu rendőrkezes fogatosította. Természetesen csak szóbeli utasítása volt. Amikor aztán másnap is megkapta a parancsot, hogy a betiltott lapokat kobozza el, felment a belügyminiszteriumba és irásos parancsot kért, hogy fedezhesse magát.

Argetoianu belügyminiszter erre az aggodalmaskodó rendőrt nyomban felfüggesztette a következő indoklással: „tapintathiány (lipsa de tact) a kiadott rendelkezések végrehajtásánál.”

A költségvetési bizottság ülése

Ujabb tervezet a tisztviselői fizetések rendezéséről

750 lejtől 50 ezer lejig terjed a skála

Bukarest, október 29.
A pénzügyminiszteriumban dolgozó költségvetési bizottság tegnap újabb értekezletet tartott, amelyen az állami tisztviselők fizetési osztályozását beszéltek meg az összes miniszteriumok államtitkárainak bevonásával. A bizottság a tisztviselői fizetések rendezésének a tervezetét egyelőre még csak vázlatosan készítette el, részletes kidolgozást csak a magasabb osztályú tisztviselőknél eszközölték.

A tervezet szerint a minimális tisztviselői fizetés 3500 lej. Nem értendők azonban ide a legalacsonyabb állami alkalmazottak, mint például az erdészek, munkások, portások, ajtónállók és a szolgazemélyzet. Ezeknek a havi javadalmazása 750 lejig szállhat alá.

A maximális állami fizetés havi ötven ezer lej. Ennél a tisztviselői osztálynál a

javadalmazás a havi 29 ezer lejig szállhat alá a következő beosztás szerint:

Havi ötvenezer lej kapnak: a miniszterelnök, a pátriárcha és a marsallok.

Havi 40 ezer lej kapnak: a semmitőszék elnöke, a miniszterek, valamint a legfelsőbb számviteli szék elnöke.

Havi 35 ezer lej: az alminiszterek (államtitkárok), a metropoliták és az első osztályú táborkok.

Havi 30 ezer lej: a miniszteriumi vezérigazgatók, a semmitőszék szekcióinak elnökei és a legfelsőbb számviteli szék szekcióinak elnökei.

Havi 29 ezer lej: a másodosztályú táborkok, a semmitőszéki számviteli tanácsosok, a püspökök és az autonóm intézmények igazgatói.

A többi tisztviselői kategóriák részletes beosztásáról a következő üléseken dönt a bizottság.

A kemence fölé hajolva találták-e holtan vagy felakasztotta-e magát egy szegre vagy pedig a csendőrök akasztották-e fel Szakáli Istvánt a csikkarcfalvai csendőrörsön?

A felizgatott közvélemény követeli a teljes igazságot

Csikszereda, október 29.

Részletesen beszámoltunk arról a gyanus körülmények között bekövetkezett halálesetről, amely a csikkarcfalvai csendőrségi fogdában érte utol Szakáli Istvánt. Szakáli tudvalevőleg azzal gyanúsították, hogy ő tört be a csikszenttamási közbirtokosság pénztárába, ahonnan egymillió kétszázezer lej lopott volna el. Szakáli beszélt a csikkarcfalvai csendőrségről, ahol október 13-án éjszaka halva találták.

A hirtelen bekövetkezett halál felélesztette a gyanút, hogy Szakáli kihallgatás közben annyira megkinzta, hogy ebbe pusztult bele. A lakosság között izgatott hírek terjedtek el, aminek alaposágát alátámasztotta több körülmény, így például az, hogy Moldován csikkarcfalvai csendőrmester gyakran eldicsékedett már vallatási „módszereivel”, amely szerint vizes ruhába gyömöszöli áldozatait és addig üti őket, amíg vallanak.

Az eset tudomására jutott Anghelcsu csendőrszázadosnak, aki az ügy tisztázására megindította a nyomozást. Mindenekelőtt kihallgatta Hotea György csikkarcfalvai csendőrszervezőt, aki megmaradt első vallomása mellett és most is csak azt hangoztatta, hogy Szakáli október 13-án, éjjel három óra után a kemence fölé hajolva halva találták. — Később ezt a vallomását odamódosította, Hotea, hogy Szakáli felakasztotta magát.

Hasonló vallomást tesz Gheorghina György csendőrkaplár.

Anghelcsu kapitánynak arra a kérdésére, hogy miért mondották először azt, hogy Szakáli a kemence fölé hajolva találták, tehát ülő helyzetben és miért állítják most viszont azt, hogy felakasztotta magát egy plafonra vert szegre, — Tichovean őrszervező ad felvilágosítást, aki elmondja, hogy hallotta, amikor Hotea és Gheorghina együttesen megbeszélték, hogy nem mondják meg az igazat, hanem azt fogják állítani, hogy a kemence fölé hajolva találták Szakáli.

Már maga az a tény, hogy vallomásaikat módosították, amellyel szól, hogy a csendőröknek volt okuk tartani attól, hogy ne árulják el, hogy Szakáli felakasztotta magát. Holott ez még a jobbik eset, de már mindenestre amellyel szól, hogy a csendőrök annyira megkinzta Szakáli, hogy ez, elkeseredésében és a további ütlegetésektől való félelmében, a halálba menekült. Már ebben a formájában is súlyosan büntetendő cselekményt követtek el a csendőrök. Súlyos gyanúok szólnak azonban amellyel, hogy Szakáli maguk a csendőrök kötötték fel, még pedig a heréjénél fogva.

Csikmegye egész lakossága ennek a titokzatos halálesetnek a hatása alatt áll. A közvélemény követeli a vizsgálat legszigorúbb folytatását, a teljes igazság kiderítését és a bűnösök megbüntetését.

Állítólag létrejött a koncentrációs kormányra vonatkozó megállapodás

Bukarest, október 29.

Szerdán arról terjedtek el hírek Bukarestben, hogy Maniu látogatásának eredményeképpen megegyezés jött volna létre Averescu marsall, Argetoianu belügyminiszter, Manoiilescu bankkormányzó, valamint Madgearu és Junian között a jövődéli koncentrációs kormány megalakítására.

A kormány élén természetesen Averescu állana, miután ebbe Maniu is be-

leegyezett. Ugyanakkor más forrásokból az a hír indult utnak, hogy Averescu is elhárítja magától a kormányelnökséget, így csupán már ez a kérdés vár elintézésre, ami ha megtörténik, Jorga azonnal megy és az új kormány veszi át az ország vezetését.

A Lupta a nemezi parasztpárt nevében erősen cáfolja ezeket a híreszteléseket.

VAJDA SÁNDOR:

Erdély az erdélyieké

Maniu helyét csak Mihalache, vagy Titulescu foglalhatja be — Én csak Erdélyben vagyok népszerű, közismeri, őszinteségem miatt a regátban nem szeretnek

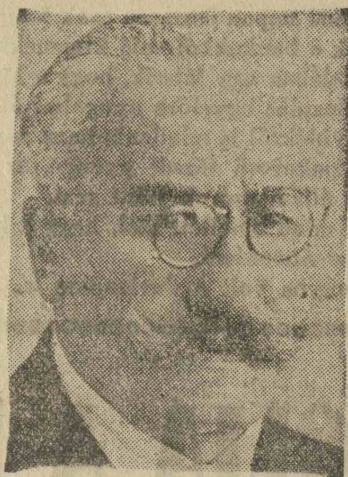
Bukarest, október 29.

Vajda Sándor volt miniszterelnök és a Maniu-kormány volt belügyminisztere, érdekes nyilatkozatot adott az egyik bukaresti lap legutóbbi számának. A pártelnökség kérdéséről szólva kijelentette Vajda, hogy nézete szerint Maniu helyére elsősorban Mihalache kerülhet, mert ő

ugyanis csak Erdélyben népszerű, a Regátban nem nagyon szeretik. Oka ennek az ő hagyományos őszintesége. Igaz, hogy a békeszerződés tárgyalásánál azért az őszinteségért nagyon megkedvelte őt Clemenceau és Lloyd George is, ma azonban a külföld előtti tekintély értéke nem az, ami akkor volt.

Mihalache után, Vajda szerint, csak Titulescu következhetik a pártelnökség szempontjából. Titulescu az ország embere s nem is maradhat sokáig külföldön. Neki haza kell jönnie, mert ő az ország mammut-tökéje. Nincs még Romániában 10 olyan ember, mint Titulescu. Ha tehát Mihalache nem vállalná bármiért az elnökséget, úgy csak Titulescura eshetik a választás. Amennyiben aztán Titulescu sem vállalkozna a szerepre, úgy a pártnak szabadkeze van a választásában, akit éppen akar.

A koncentrációs kormány lehetőségéről nem volt a legjobb véleménye Vajdának. Az erdélyi román politikuskok célkitűzéséről és magatartásáról viszont nagy élénkséggel beszélt. Kijelentette, hogy ebben a jelszóban: „Erdély az erdélyieké!” — nincs semmi támadó és sértő él. Régi román tradíció, hogy mindenki azt a népet képviselje, amely hozzá a legközelebb áll. A magyar parlamenti életben is az volt a szokás, hogy a párttagozati elnökök mindig a helyi tekintélyek legyenek. Ezt ő nagyon ótnak tartja s nem tudja megérteni, hogy a regátok miért küldenek mindig idegeneket a pártszervezetek élére.

Vajda

az az ember, akinek az egész ország területén népszerűsége és tekintélye van.

— Mihalachet Erdély területén is szeretik, — mondotta Vajda. — Abban az országban, amelynek 80 százalékát földművesek teszik ki, Mihalache az az ember, aki szimbóluma a népakaratnak.

A továbbiak során azt fejtegette ki Vajda, hogy az ő személyére az elnöki szék betöltésénél nem lehet gondolni. Ő

A RUZS ALKONYA

*

Pontosan emlékszem, hogy 1918-ban láttam először ajakfestést, egy karcsú és fiatal hölgy valamelyik étterem előcsarnokában odaállt a nagy tükör elé s egy piros rudacskával kipirosította a száját. A műveletet többen figyelték csodálkozva, sokan odasereglettek a hölgy köré s körülállták, mintha valami szerencsétlenség történt volna. Akkor még nem voltak tüköröcskék a reticulében, akkor még nem igazították a szépségüket percenként a hölgyek s csodálatos módon mégis szépek voltak. Éppen azért volt feltűnő az ajakfestési művelet, amit azóta — bármennyire is lázadtunk elene — úgy megszoktunk, hogy ma már fel sem tűnik. Épp ezért feltűnő a hír, hogy a „ruzs”-nak alkonyodik.

Minden dívat addig szép, új és értékes, a míg nem élhet vele mindenki. Az ajakfestés ma már olyan általános, hogy elközösödött s az angol hölgyek épp ezért hadat üzentek az ordenáré dívatnak. Londonban ma már az előkelő hölgy természetes színű szájjal jelenik meg színházban és estélyeken s miután az élénkpiros, festett száj követelt csak az arcfestést, hogy összhang legyen, természetesen az arcfestés dívatja is mulóban van. Éppen ideje volt, hogy a ruzs alkonyából egy szebb jelen képe bontakozzék ki, mert ezek az ártatlannak látszó női dívat-

bolondságok nem is gondoljuk, milyen furcsa következményekkel járnak. Például a multkoriban kongresszust tartott Bécsben a szállodások és étteremtulajdonosok nemzetközi szövetsége, ahol is tárgyalás alá vették a szakma bajait. Igazán nem is gondolná az ember, hogy ebben a szakmában bajt csinálhat az, hogy a hölgy festi-e a száját, vagy sem. Már pedig bajt csinálhat, sőt komoly bajt, egy manchesteri és egy párisi vendéglős erős filippikát vágott ki a kongresszuson a nők által használt ajakfesték ellen. Elpanaszolták, hogy ezek a szájjestékek bepiszkítják a vendéglői asztalkendőket és alig kimosható poros foltokat hagynak a szállodai ágyneműkön, azonkívül megfestik a kávéházi és vendéglői poharakat, csészéket és evőeszközöket is. A kávéházi, éttermi, valamint a szállodai alkalmazottaknak rengeteg munkájukba kerül, míg le tudják mosni a ruzs-foltokat, sokszor piros lesz a mosogató-víz az ajk-nyomok el-tüntetése miatt s még így is könnyen maradhat ragacsos nyom a hanyagabban mosott edényeken. Az egybegyűlt vendéglősök és szállodások általános helyesléssel kísérték az angol és francia felszólalásokat, érdemleges határozatot azonban nem tudtak hozni, gyöngék lévén ahhoz, hogy valamilyen női dívatnak hadat tudjanak üzeni.

Ez nem is lenne tanácsos, lévén talán a legnagyobb földi hatalom a dívat.

Sokse is volt dívat győzni fölötté, legfeljebb, ha — kiment a dívatból.

Telefon 145 **Redoute MOZGÓ** BRASSÓ

Mariene Deitrich és Emil Jannings világhírnév

Akék angyal

Általános kérésre csütörtökön és pénteken délután 5 órára programolva

Figyelem! Holnap pénteken, berini „Atrium” után egy világhírnév sikerült műsorra vonunk. A premierrel a szokásos 5 óra helyett csak 7 órakor indulunk, amikor is 7 és 9 órai előadásokkal kapcsolatosan három, illetőleg 6 nyerménytárgyat sorsolunk ki a „szerencsés” nyerek között. A holnapi számban közöljük a film címét, valamint a kisorsolandó tárgyak elnyerési lehetőségét is

Az egész angol ellenzék belefér egy autóbuszba

A választási eredmény hatása a pénzpiacra

London, október 29.

Szerdán, a kora délutáni órákban az angol parlamenti választások eredményét összehátraló bizottság ideiglenes jelentése alapján már nyilvánvaló lett, hogy a munkáspárt, amely a nemzeti egység kormányának megalakulása után ellenzékbe vonult vissza, példáulan vereséget szenvedett és körülbelül 150 mandátumot veszített.

A bizottság háromnegyed 6 órakor újabb jelentésben adott képet a közvéleménynek a mandátumok megoszlásáról, de a közrebocsátott adatok most is csak a nemzeti egység pártjának hálattalán előretöréséről és a munkáspárt katasztrofális vereségéről számoltak be.

Este 10 órakor került nyilvánosságra a szavazatszámoló bizottság legutolsó jelentése, amely a következőkben ad tiszta képet az új angol parlament összetételéről:

- Nemzeti egység pártja 472.
- Nemzeti munkáspárt 15.
- Liberálisok 62.
- Lloyd George pártja 7.
- Ellenzéki munkáspárt 49.
- Nemzeti függetlenek 3.
- Más pártok 2.

Megállapítható, hogy a jelentésben felsorolt 608 mandátumnak több mint háromnegyed része a nemzeti egység pártjára.

MacDonald miniszterelnök a délutáni órákban, amikor a nemzeti egység pártjának győzelme már bizonyosra vehető volt, a londoni lapok tudósítóinak adott nyilatkozatában a következőket mondotta:

— A választások eredménye nemcsak csodálatos, de egyenesen elkábitó. Különösen örvendek Sir Thomas

MacDonald kiáltványa

A választások eredményét az angol parlamenti pártok vezetői természetesen a kialakult végeredmény szempontjából ítélik meg. MacDonald — az előbb már közölt nyilatkozaton kívül — kiáltványt intézett az angol néphez s leszögezte, hogy a választás eredménye a nemzeti egység megkapó demonstrációjaként tekintendő az egész világ előtt.

Baldwin, a konzervatív párt vezére, is azt hangsúlyozta nyilatkozatában, hogy a választási harc eredménye nem pártgyőzelem, hanem a nemzeti összefogás diadala.

Henderson, az ellenzéki munkáspárt vezére, aki Barnley-ben Campbell nemzeti párti jelölttel szemben csúfos vereséget szenvedett, keserű hangon mondotta:

— Az új angol parlament a demokrácia kigunyolása lesz. Az eredmények semmiképpen sem tükrözik vissza az ország akaratát.

Snowden véleménye a választás eredményéről éppen ellenkezőleg hangzik: — A nemzeti egység pártjának győzelme a demokrácia diadala. Nem tudok

gyarmatügyi miniszter és Sir Herbert Samuel győzelmének. A választás lezajlása azt mutatja, hogy a választás a nemzeti kormány ügye volt, nem pedig az egyes pártoké.

Egyelőre még bizonytalan, hogy maga MacDonald miniszterelnök Sechan-ben kapott-e mandátumot. Ha itt kiesett volna, akkor a pótválasztások során újra fellép s minden reménye megvan arra, hogy mandátumhoz jusson és hogy miniszteri tárcáját továbbra is megtarthassa.

Az angol sajtó általában örömmel és megnyugvással vette tudomásul a választási harc eredményét. A lapok megalapítják, hogy a szociálista és kommunista jelöltek az egyesült királyság egész területén, még a legerősebb bányavidékeken is egymásután hullottak el. Míg a nemzeti egység pártja meglepően előretört, addig a szociálista pártok vereségét az a körülmény teszi legsúlyosabbá, hogy csak néhány számottevő politikusuk került be a parlamentbe, de a párt vezérei legnagyobb részét mandátum nélkül maradtak.

12 NŐ-KÉPVISELŐ

A londoni sajtó annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a választási eredmények végleges lezárása után MacDonald átalakítja kormányát s evégből még ma kihallgatást kér az uralkodótól. Érdekes kuriózumként említjük meg, hogy

az angol parlamentnek összesen 12 nőtagja is lesz s ezekből 8 most jutott legelőször mandátumhoz.

A nemzeti kormány valamennyi vezető-miniszterének sikerült mandátumát megtartania. A jobboldali angol sajtó leplezetlen kárörömmel szögezi le az ellenzéki munkáspárt vereségét s megjegyzi, hogy

az egész angol ellenzék elférne egy londoni autóbuszban.

fenntartás nélkül örvendeni a munkáspárt katasztrofális vereségének, de a szociálista vezéreknél magukat kell okolniok a kudarcért, amelyet ostoba-

Henderson

ságukkal, gyávaóságukkal és rövidlátással maguk idéztek elő.

Ha azonban szomorú tapasztalataikat megszívlelik, ez a vereség csak használhat a szociálisták ügyének.

Hogyan reagált a londoni pénzpiac

Nagyon érdekes, hogy mikéni reagált a londoni pénzpiac a választás szenzációs eredményeire.

Az állampapírok és a vasúti részvények megszilárdultak a „őszi forgalomban s több vezető bankember annak a reményének adott kifejezést, hogy a munkáspárt megsemmisítése módot nyújt a kormánynak a rendteremtés megkezdésére.

Még érdekesebb és jellemzőbb az az állásfoglalás, amelyre a külföldi sajtó helyezkedik az angol választások eredményét illetőleg.

Kanadában nagy örömmel látták a nemzeti kormány győzelmét.

Az Egyesült Államokban MacDonald rendkívüli népszerűségnek örvend s már előre „drukkoltak” a nemzeti kormány győzelméért. Az amerikai közhangulatot minden tekintetben híven tükrözi vissza a Newyork Evening Post cikke, amely már a munkáspárt megsemmisítő vereségének ismeretében bírálta el az angliai választások kimenetelét. Ez a lap a következőket írja:

Az angol választások lezajlása után a világ magasabban hordhatja a fejét, mert

végre akadt egy nemzet, amely összetörte a szociálistust. Nyugodtan kiálthatjuk, hogy Anglia szakított a szociálistussal és a bolsevizmussal s odaállt a társadalmi rend oldalára. Ezzel pedig hálára kötelezte az egész civilizált világot.

Mindazonáltal Amerika nem örvend teljes mértékben a nemzeti egység pártja imponáló győzelmének. Figyelembe kell vennünk, hogy az új kormány párt domináló többségét a konzervatívok alkotják s magának MacDonald miniszterelnöknek is mindössze 7 párthívét sikerült be-

A párisi sajtó

A párisi sajtó is nagy meglepéssel vette tudomásul az angol választások mérlegét. Az Intransigeant nem pártgyőzelemnek tekinti a nemzeti egység pártjának diadalát, hanem az angol nemzet talpraállásának. A lap szerint Anglia a munkáskormány alatt kétségbeesítő helyzetbe került s MacDonald és Snowden elég bátrak ahhoz, hogy ezt a tényt be is vallják s annak következményeit viseljék.

A gyári munkások közvetlen érdekeiket

A GYOMORBAJOSOK

főlölesleges módon kinezák magukat, amikor olyan szer áll rendelkezésükre, amely évek hosszu során biztos hatással enyhülést hoz a sok gyomorbaajosoknak. Ez a szer a Magnesia Bisurata, amely semlegesíti a gyomorsavutlengést, a legtöbb gyomorbaaj és szenvedés okozóját. Egy fél kávékanányi Magnesia Bisurata, kevés vízzel keverve, az étekezés után megszünteti a savanyu felbőffőgést, a gyomorégést, nyomást, nehézség-érzését, gázokat és túlságos gyomorsav-képződést. A Magnesia Bisurata elejét veszi az ételek erjedésének és biztosítja azok tökéletes felszívódását, egyben megnyugtítja a gyomorfalak irritációját. Magnesia Bisurata kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

hoznia a parlamentbe.

Amerika nagyon jól tudja hogy az angol konzervatívoknak eltökélt programja a védővámok rendszerét bevezetni, ami az amerikai nagyipar és termelés érdekeivel nem éppen egyeztethető össze.

A győzelem feletti ujjongás tehát egyelőre nem a kormány eddig még ismeretlen programjának szól, hanem annak a körülménynek, hogy a szociálista pártok ebben a választásban előre nem is sejtett vereséget szenvedtek.

áldozták fel, amikor Anglia pénzügyi helyzetének megmentése érdekében viszszaütötték a munkáspártnak a munkánélküli segély felemelésére vonatkozó követeléseit.

A Temps vezércikke azt fejtegeti, hogy a lezajlott választások eredménye nemcsak az angol belpolitikában, hanem az egész világon is igen mély hatást fog gyakorolni.

Ekkora parlamenti többség példa nélkül áll Anglia történetében

Az angol sajtó örömhangjai után elhangzott az első józanabb megnyilatkozás is. A Times szólal meg és bár leszögezi, hogy ekkora parlamenti többség példa nélkül áll Anglia történetében, nem szabad elfelejteni, hogy

az emberek nem pártokra adták le szavazataikat, hanem a nemzeti kormányra és hogy a szavazatok között nemcsak konzervatív, hanem liberális, sőt szociálista szavazatok is voltak.

A Times felhívja a kormány figyelmét, hogy egyetlen feladatának azt tekintse, hogy a valuta és a hitelet összeomlá-

sától megmentse az országot. Minden szempontot ennek az elvnek kell alárendelni.

Az angol választás eredményének őri-üsi visszhangja van a német sajtóban is, amely annak gazdaságpolitikai jelentőségét tulajdonít.

A Berliner Tageblatt most már bizonyosra veszi, hogy Anglia körül rövidesen vámfalak emelkednek a magasba. Ez pedig igen pesszimisztikus jövődöt jgér és Németország szempontjából sem kívánatos.

A végső eredmény

A késő éjszakai órákban tette közzé a szavazatszámoló bizottság a mandátumok elosztásának végső eredményét, amely szerint a nemzeti egység kormányát támogató és az ellenzéki pártok egyensúlya a következőképpen alakul ki:

Kormánypárti mandátumok: Nemzeti egység pártja (konzervatívok, liberálisok, munkáspártiak) 471.

Simons-féle liberálisok 32.

Sir Samuel liberális frakciója 33.

MacDonald nemzeti munkáspártja 15.

Nemzeti függetlenségi párt 2.

Osszesen: 551.

Ezzel a domináló többséggel szemben az ellenzéki pártok mindössze 60 mandátumot tudtak maguknak biztosítani.

A kormánypárt és kormány támogató pártok mellett összesen 14.297.697, az ellenzéki pártokra pedig 6.860.925 szavazatot adtak le összesen.

Az új angol parlament alsóháza már a jövő hét keddjén megtartja első ülését, de ünnepélyes formák között a király csak november 10-én nyitja meg. Minden jel arra mutat, hogy MacDonald miniszterelnök még az alsóház ülései előtt átszervezi a kormányt. Ma kihallgatáson jelenik meg az uralkodó előtt s azután Sir Samuellel tanácskozik a kormány kiegészítéséről. Hírek szerint az új kormány 10 tagja lesz, éppúgy, mint a nyáron volt a szükségkormány megalakulása idején. A vélemények megegyeznek abban, hogy Snowden aki már régóta vissza akart vonulni a politikától, most véglegesen lemond és helyét Neville Chamberlain tölti be. Lord Reading az angol sajtó értesülése szerint továbbra is megmarad külügyminiszternek.

Az angol lapok csak a választási küzdelem lezajlása után számoltak be arról a feltűnő kertesbeszédéről, amelyet Winston Churchill volt pénzügyminiszter tartott. Churchill beszédében kijelentette, hogy feltétlenül híve annak a gondolatnak, amellyel minden pénzügyi szak-

értő egyetért, hogy Angliának okvetlenül vissza kell térnie az aranystandardhoz.

— Nem szabad elfelejtenie senkinek — mondotta Churchill — hogy Amerika és Franciaország a világ aranykészletének háromnegyed részét magához ragadta. Ha én annak idején tudtam volna, hogy ez a két ország ilyen gondolatokkal foglalkozik, bizonyára sok mindent nem tettem volna meg pénzügyminiszterségem idején.

A részvénytársaság — részvényeseké!

Budapest, október 29.

A keresztény gazdasági párt szerdai értekezletén Zsitvay igazságügyminiszter ismertette a részvényjogi reformra vonatkozó novellát, amely azt az alapvető viszi keresztül, hogy a részvénytársaságok valóban a részvényeseké legyenek.

A reform egyik főpontja, hogy a vezetőség tagjainak jövedelme arányában kell, hogy álljon a részvénytársaság jövedelmével és az osztalékokkal.

ASTRA (Apollo) MOZGÓ Brassó
Csak 2 napig Október 29-én és 30-án
Lehár Ferenc nagy operettslágere:
Amosoly országa
Szombaton, október 31-én, d. u. 5-7.
és 7-9-ig
Soha többé szerelem
Főszerepben: HARRY LIEDTKE
Felvonás közben HARRY LIEDTKE személyesen lép fel.

HARRY LIEDTKE BRASSÓBA JÖN!

Minden dohányzónak
fehér fogat,
tisztá lefeletet:

PEBECO

100paszta biztosít.

LAVAL csak Borah szenátort hivta meg Párisba

London, október 29

Washingtonból származó jelentések szerint ott mitsem tudnak arról, hogy Laval miniszterelnök Hoovert meghívta volna Párisba.

Ezzel szemben elterjedt az a hír, hogy a francia miniszterelnök Borah szenátort csakugyan meghívta, aki állítólag kijelentette, hogy komolyan foglalkozik az ajánlat elfogadásával.

E híradás azért érdekes, mert Borah volt az, aki Laval otflétekor kemény igazságok hangoztatásával zavarta meg az ünnepélyes látogatást.

Talán Romániában sem lehet mindent megcsinálni!

Komandó kis állam akar lenni a nagy Romániában

Kabátot szab a megszerzett gombhoz a Groedel-csoport romániai érdekelt-sége. Önálló „község” címet és jelleget kapott az ipartelep: ez a gomb, — és most a szomszédos falvak terhére területet akarnak kisajátítani, hogy legyen hozzá a kabát. És a közigazgatási hatóságok?

Papolcz, október 29.

A község hírneves ügyvédet fogadott. Olyant, aki a közigazgatási ügyekben szakértő jogászként szerepelhet. Messze ment érte, egészen Aradra. Petrutiu Aron, — ő a fogadott ügyvéd, — kivizsgálta a rábizott ügyet s így kiáltott föl:

— Románia egyik leghatalmasabb panamája készül itt!

Ez a szakértői felkiáltás lehet a mottója ennek a romániai viszonylatban is egészen furcsa közigazgatási rémregénynek, amelynek a számai évekre visszamenően kezdtek bogozódni és bogozódtak össze a mai napig úgy, hogy ma már szinte-szinte a megoalósulás stádiumába jutott az, amit Petrutiu Aron ügyvéd fenti fölkiáltása jelent.

Nem lehet röviden, egyetlen cikkben végzenni ezzel az anyaggal. Nem lehet azért, mert a dolgok mögött

egy község gigászi önvédelmi harca és három más község mesterséges letargiába sülyesztése és megkárosítása húzódik meg.

Az az eljárás pedig, amivel felelős hatóság tényezők odáig fejlesztették a dolgot, ahol most van, mindenképpen méltó arra, hogy legalább nagy vonásaiban a közvélemény ítélőszéke elé kerüljön. Ezenkívül azonban igen alkalmas arra is, hogy felgyeljenek rá az illetékes minisztériumok. Talán akadnak felelős tényezők, akik módosítják a léteit, ilyen formában: Mégsem lehet mindent megcsinálni, Romániában sem!

EGY VIRAGZÓ KÖZSÉG MEG-SANYARGATÁSA

Papolcz!

Arról volt híres sokáig, hogy a vármegye első községe. Az első helyet öntudatosan szerezte meg és őrizte féltékenyen. Hitelszövetkezete arról volt nevezetes, hogy a legvadabb bankkonjunkturális időkben oda lehetett állítani dokumentális példaképpen: Ime, lehet dolgozni tisztességesen is! És még ma is, mai nyomorúságában is, lázadóva félti tisztességét a falu. Egy székely és egy román gazda szinte egyszerre ugrott fel a székről, amikor a mostani keserves önvédelmi harcban az új-ság segítségét kérték:

— A község gyalázatára akarják ezt tenni velünk...

Később majd kiderül, hogy miért van ez az elkésérés. Előbb még el kell mondani, hogy az agrárkisajátítás során a közbirtokosság 6461 hold területet teljes egészében elvették. Mindössze 1400 holdnak a „gyapját” hagyták meg. Az elvett területhez aztán hozzácsaptak még az állami rezervákból 3200 holdat s az egészet Papolcznak, a politikai községnek adták. Községi legelőként Politika volt ez. A falunak ugyanis van a székelyek mellett román lakossága is. Azzal nem törődtek, hogy

a közbirtokossági javak elnyelje az egész község, magyarok és románok egyaránt élvezték,

amint nem tett soha különbséget a nitelszű-

vetkezet sem a község román, vagy székely lakója között.

Mindegy. A lényeg az, hogy a közbirtokossági vagyon elvétele nem a község előrehaladását, hanem hátramaradását eredményezte. Ez azonban most nem tartozik ide. Ide az tartozik, hogy a kisajátítási átcsoportosítás során az a terület, amelyen most a komandói ipartelep nagyrésze fekszik, Papolcz politikai község tulajdonába jutott. Azelőtt állami tulajdon volt. A cégtulajdonos Groedel-csoport és az állam között szerződés van. Azért fontos ennek az ismerete, mert legalább is valószínű az, hogy: ha a kérdéses terület tovább is az állam tulajdonában marad, úgy a cég nem meri megpróbálni azt, amit most Papolcz községgel szemben mer.

Röviden: az idegen területen, most a Papolcz község területén fekvő Komandó ipartelepet önálló községgé nyilvánították. Olyan községgé, amelyben a területől eltekintve

minden, de minden, az utcán heverő utolsó lécdarabig, a cég tulajdona, beleszámlítva a „község” egész vezetőségét és minden lakóját is,

mert hiszen Komandón minden egyes ember a legteljesebb függésben van a cégtől.

Gyönyörű elképzelés! Község, amely szöröstől-böröstől magántulajdon, tehát államcseska lehet az államban, ahol a cég korlátlan ur!

De van a dolognak egyéb titka is!

Az a bizonyos szerződés!

A Groedel-csoport még a magyar állammal kötötte meg azt a szerződést, amelynek alapján kincstári területen felépíthette az üzemét. Az impérium átvétele után természetesen nyomban érintkezést keresett az új államhatalommal is és sikerült neki a régi szerződést meghosszabbíttatnia. E szerződés szerint az 1886-ban alapított faipari üzem egészen 1952-ig maradhat az állami területen évi alig 10 ezer lej bérért. A szerződés lejártakor azonban

minden, ami a telepen van, az összes épületek, gépek, szóval az üzem egész berendezése, állami tulajdonba megy át.

Még a munkáslakások is, még a munkáslakások berendezése is.

Érthető, hogy ilyen szerződés mellett a cég üzeme értékesebb részét a telepnek abban a sarkában helyezi el, amely az ő magánterületén fekszik.

Viszont kezd érthető lenni az is, hogy

miért kell Komandónak most önálló községnek lennie, olyan községnek, amelynek a tanácsa és minden hivatalos személyisége a cég alkalmazottja és kirepül Komandóról abban a pillanatban, amikor nem a cég érdekei szerint cselekszik.

Mert Komandón senkinek magánvagyonra nem lehet. Még házacskája sem. Komandón minden fadarab és minden szög a cégé!

A hozzáértők tudják, hogy ez lehetetlen. A hozzá nem értők is megállapíthatják, hogy ilyen községet még soha sem láttak, ilyenről nem hallottak. Unikum lenne ez, romániai specialitás! Ha megtörténhetné!

Pedig már meg is történt!

Bármilyen hihetetlenül hangzik is: igenis, megtörtént. A gyönyörű elképzelés első fele megvalósult. Komandó ma már külön község, amelynek külön tanácsa, külön jegyzője van.

Község, amely a levegőben lóg, mert területe nincsen egy talpalatnyi. Egyebe sincs semmije, mert az épületek a cég tulajdonát képezik. Viszont ez sem igaz száz százalékosan, mert

a szerződés szerint a tulajdonjog az államot illeti meg.

Sőt: még ez sem egészen a való, mert a való az, hogy az államot akkor illette meg, amikor a telep az ő területén volt. A terü-

let most Papolcz községé, ő lett tehát a bérbeadó is, övé a szerződés minden előnye. Legalább is vitathatja ez.

És Komandó mégis önálló község lett Papolcz terhére és veszélyére.

Persze, a dolog nem volt éppen egyszerű. Évek kellettek hozzá.

A közigazgatási törvény ugyanis területnélküli községet nem ismer, sőt kifejezetten szabakkal írja elő, hogy minden községnek önálló területtel kell rendelkeznie.

Ez természetesen Komandó szempontjából nagy baj. Viszont nem éppen elvezethetetlen baj. A község neve és jellege már megvan. Ez a gomb. A területet, ami majd a kabát lesz, meg kell szerezni és hozzá kell varrni a gombhoz s akkor aztán egészen készen van a nagy mű, a cég belegombolkozhatik a saját „község-kabátjába”

KABÁTOT A GOMBHOZ!

Megindult tehát ebben az irányban az akció: új kisajátítási eljárás! Azért új, mert egyszer már próbálkoztak, sikertelenül. Az agrárreform végrehajtása során kérték adtak be, hogy a község belterülete részére telkeket sajátítsanak ki. Az első foku agrárhatóság azonban

a kértet kereken visszautasította, azzal az indoklással, hogy Komandónak önálló lakósa nincs.

Nincs állandó lakósa sem. A munkások olyan konglomeratumot képeznek, amely az ország minden részéből toborzódik. Minden munkásnak megvan a maga illetőségi helye, ahová visszatér, ha az ipartelep elbocsátja, miután Komandón más megélhetési lehetőség, mint amit a fatelep ad, el sem képzelhető. Ha a cég beszünteti üzemét, Komandó nyomban megszűnik. Az agrárhatóság nem szolgáltatott precedens arra hogy

az ország területén levő összes hasonló ipartelepek kisajátítási kérésekkel fordulhassanak hozzá.

A kérés teljesítése egyébként is ellentétben állana a kisajátítási és közigazgatási törvények szellemével.

Ez az első foku agrárhatározat, ami most értékes dokumentummal szolgálhatna, vala-

hogyan eltűnt. Az új kisajátítási eljárás tehát akadálytalanul haladhat előre a maga útján. A községgé előléptetett ipartelepnek, amely eddig közigazgatásilag Papolczhoz tartozott, mert ennek a községnek a területén fekvő, mindenek előtt belterület kellene.

A kisajátítási térkép már, amely erre a célra valami 400 holdat jelöl meg, elkészült.

Ez a 400 hold azonban még kevés, tehát gondoskodni kellene az ugynevezett közigazgatási területéről is. Az elkészített térkép szerint

erre a célra 29.864 holdat szemeltek ki első sorban Papolcz község, aztán Kovászna, Csomakörös és Zágony határából.

Gyönyörű terület. Nagyrésztben értékes erdőségekből áll. Közigazgatni való nem igen van rajta. De azért nagy értelme van, mert az ugynevezett „községi aditionale” ez után a terület után ezentúl Komandó község pénztárába folyik be és Komandó község tanácsa rendelkezik fölötté. Komandón pedig mindenképpen a cég alkalmazottja. Papolcz község, egyedül csak Papolcz,

évenként 180—200 ezer lejt veszít ezen az alapon.

Nem számítva a belterületként kisajátításra szánt terület értékét.

És nem számítva a szerződés ügyét, amely ezek után teljesen zavarossá válik s rendkívül kellemetlen pöröket eredményezhet részben az állam, részben a község terhére.

Igaz, a cég is kockáztat.

De neki megéri!

HOGYAN TÖRTÉNHESETT MEG MINDEZ?

Ez az, ami föltétlenül megvilágításra szorul. Ahhoz egy pillanatig sem férhet kétség, hogy a „Komandó érdekében” megindított akció mindenképpen ellentétben áll a vonatkozó törvények szellemével, sőt betűszerinti rendelkezésével is.

Az eddig elért sikerek és az ezután remélt eredmények azonban nem születettek és születnek meg az illetékes hatóságok közbejötté nélkül.

Azok a hatóságok talán nem tudják a törvényt?

Vagy lusták, elnézők, esetleg nagyon ud-

variasak voltak és restelték akadályokat gördíteni egy olyan hatalmas nemzetközi cég útjába, mint a Groedel-csoport?

Lehetne talán ilyesmiről is szó, ennél azonban sokkal több történt. Az elsősorban érdekelte Papolcz község ugyanis, mihielyt tudatára ébredt annak, hogy mi történik itt, nyomban megkezdte az elkésredett önvédelmi harcot. Felhasználta minden rendelkezésére álló törvényes eszközt. És csodák-csodája, a közigazgatási hatóságok nem ragadták meg a papolczai tiltakozásokat arra hogy — legutolsó esetben — ezt mondják:

— Nézd, Komandó! Látod, hogy nem lehet. Papolcz nem tűri s neki igaza van!

Még ezt sem tették.

Ellenben valóságos közigazgatási vesszőtűtást végeztek Papolczon.

Hogy miért tettek így? Erre a kérdésre most nem tudunk feleletet adni.

A következő cikkünkben azonban beszámolunk arról, hogy

kik és hogyan verték vissza Papolcz törvényes és az állam érdekében is indított önvédelmi harcát,

amig odáig jutott a dolog, hogy a végtelenségig megsanyargatott, megalázott és megkárosított község még költségek árán is kénytelen a közigazgatási bíróság elé vinni a dolgot, mert maguk a közigazgatási hatóságok verték ki minden más törvényes önvédelmi eszközt a kezéből.

Kacsó Sándor

BORAH

— romániai zsidó?

Marosvásárhelyen, október 29

Egy Marosvásárhelyen működő magasrangú állami hivatalnok, aki a regáltól származik, érdekes információval lép meg a közvéleményt. Azt állítja, hogy Borah amerikai szenátor, akinek Laval előtt a békeszerződésekről tett kijelentései világszenzációt keltek és tulajdonképpen okozói voltak annak, hogy a francia miniszterelnök olyan váratlanul visszafordult Amerikából, — szóval, hogy a regálti Barlad-városkában laktak és ez a Borah szenátor — romániai származású és egy Burah nevű zsidó család fia.

— Burahék — beszéli informátorunk — laknak ma is. Egyszerű zsidó emberek, kereskedők. Az a Burah, aki most Borah néven a legismertebb pénzügyi szakértője és politikusa az Egyesült Államoknak, itt volt kereskedősegéd még a kilencszáz-as évek elején. Komoly, alapos fiatal ember volt, nagyratörő tervekkel. Egy szép napon fogta magát és egy kis pénzzel, amit félrerakott, kivándorolt Amerikába. Hosszu évekig nem lehetett róla hallani, talán még a legközelebbi rokonai sem tudták, hogy mit csinál. A háború után aztán egyszerre csak híre jött, hogy a Burah-fiu gazdag ember lett, bankár, hatalmas vagyonnal rendelkezik és hogy a politikába is belekóstolt. Amikor később a lapokban megjelent ez a név: Borah — már közelebbi tudtunk róla. Hogy pedig ma kicsoda, — azt már az egész világ tudja. De hogy ki volt, hogy milyen környezetből küzdötte fel magát, azt csak kevesen tudjuk, barladiak, akik még emlékszünk okos fejére, kemény járására.

Eddig tart az információ, amelyben nincs sok okunk kételkedni, mert egy nagyon megbízható, korrektek férfiú mondotta el. Borah mindenesetre nem nyilatkozott eddig származásáról.

Ami különben nem is fontos.

Hírek

A képzőművészetek válsága

Írta: Jándi Dávid

Sokszor és gyakran esik szó arról, hogy milyen nehéz egy festőnek vagy egy szobrásznak a termékét értékesíteni a mai válságos időkben. A ma embere elsősorban gazdasági okoknál fogva, nem juthat el odáig, hogy lelkiismeretét is kielégítse, ennek oka a leromlott gazdasági viszonyokban gyökerezik, ez az általános felfogás. Szó sincs róla, valahogy így van, mert mindenki elsősorban a mindennapi kenyerét igyekszik megkaparintani, s csak aztán próbál összekuporgatott fillérjeiből műtárgyat vásárolni.

A képzőművészek válságos helyzetbe kerültek, helyzetük súlyosabb, mint valaha és mint megannyi más művészeteké, tegyük fel az iróké, színészeké és súlyosabb a helyzetük annál fogva is, mert szervezetenek, kevésbé törődnek gazdasági kérdésekkel s ennél fogva kevésbé összetartozók is stb.

Ez az általános felfogás; de kevesen tudják azt, hogy abban, hogy értékesíteni a termékeiket nehéz, sok tekintetben maguk az alkotó művészek is hibásak, illetve egyes művészek maguk az előidézők, akik az eladásnak mindenféle módját megpróbálják s odáig is elmerészelnek kalandozni egyes művészek nevezeit egyéneket, hogy azt a megkezdett kevéssé tárgyát vásároló közönséget is elriasztják a vásárlástól. Arról nem beszélünk, hogy ezeket a terrorisztikus eszközöket tehetségtelen emberek veszik igénybe. Sajnos, azonban manapság egyes Erdélyt járó komoly művészek, akiknek komoly és tekintélyes múlt áll a hátuk mögött, de leromlott, illetve dekadenciát mutató művészetüket már úgy kamatoztatni nem tudják, mint évekkel ezelőtt, ugyancsak kifogásolható módon „működnek”.

Hiszen alig egy páran vannak azok, akik gyűjteményükkel keresik fel Erdély tekintélyesebb városait, s még így sem képesek sokat értékesíteni egy pár darabot kollektívjukból. Miért? Mert a vásárlók, akik gyomrukától vonják el azt a pár lejt, hogy műtárgyat vásároljanak, bizalmatlanok, s nem tudnak disztíngválni jó és rossz művészet között, a kiállító művészek lehetetlen karaktere miatt, a kik egyaránt terrorizálják a mindenkor helyi sajtót és a közönséget, a propagandának egy lehetetlen válfaját akarják divatba hozni általa, hogy naponta, rendesen, ugynevezett kereskedelmi kommunikékat helyeznek el, ami által a még megkezdett kevéssé presztizsüket is a jó és tisztességes művészeknek lerombolják. Prostitúálják. Bevezették a hazalást oly annyira, hogy a vásárló elemei a közönségnek már el sem mernek menni egy kiállításhoz attól való félelmükben, hogy a művész leterrorizálja őket, már pedig a közönség nagy hibába esik akkor, amikor minden művészt egy kalap alá veszi. Gazdaságilag sajnos amugy is leromlottak a viszonyok, de legalább erkölcsi tekintélyüket ne ássa alá egy-két lelketlen és tehetségtelen letört művész, akik multjuk, dicsőségük zászlóroncsait próbálják lengetni s egyebet el nem érnek, mint az egy néhány jellemes, tehetséges, (de nem stréber) művészek életbenmaradását veszélyeztetik. Erre a jelenségre pedig elsősorban Erdély nagyobb kiadói szervei sajtóorganumaikat hívom fel, akiknek inkább, mert kis idő múlva Erdély képzőművészeti kulturája végképpen ki fog pusztulni.

— A CUVANTUL SZENZÁCIÓJA A KEMKEDÉSI PÖRREL KAPCSOLATBAN. Bukarestből jelentik: A hosszú idő óta folyó monstre kémkedési pörben, — amelynek egy tárgyalása már félfélvel ezelőtt lezajlott, — a legfelsőbb bíróság még mindig nem hozott ítéletet. A Cuvantul az ügyel kapcsolatosan szenzációs riportot közöl, amelyben megállapítja, hogy a pör vádlottait megkísérelték kiszabadítani. Érdekes részlete az eseményeknek, hogy amikor a tárgyalás elnöke, a 25 oldalra terjedő ítéletet a semmitörzék elé akarta terjeszteni, megdöbbenéssel vették észre, hogy abból olyan lényeges részek hiányoznak, hogy ennek folytán a semmitörzék az ítéletet megsemmisítette volna, vagy pedig egész jelentéktelen büntetéseket szabott volna ki a pör vádlottaira. A Cuvantul azzal a gyanuperrel él, hogy ezt a házagot, az elítéltek társainak közbenjárása idézte elő.

— PILSUDSZKY ELUTAZOTT ROMÁNIÁBÓL. Bukarestből jelentik: Pilsudszky marsall, aki hosszabb időt töltött Romániában, tegnap este a csernovici Rapiddal elhagyta az ország területét.

— Wallace egy halaskofa lelencyermeke. Londonból jelentik: Edgar Wallace, a híres regényíró, aki a blackpooli kerületben mint képviselőjelölt lépett fel, programbeszédében azzal érvelt, hogy évi 10.000 font kereseti adót fizet, tehát joga van beleszólni a pénzügyi politikába. Elmondta, hogy 1875-ben mint kilenc hónapos lelencyerkeket egy jászivű halaskofa fogadta örökbe s azóta minden sikerét csak a maga munkájának köszönheti. A híres regényíró dacára a jó önéklámnak, megbukott.

Sorstragédia

Tisztességes ember voltam,
Nem gyilkoltam, nem raboltam.
Foltnélküli volt az életem
S magam szerencsésnek véltem!

Még a légynek se vétettem,
Sőt minden jóval étettem
S nem ütöttem volna agyon,
Mégis megovert a sors nagygon!!!

Most a multamba kutatok,
Intő példaként mutatnak!
Mumus vagyok, azzá lettem,
Béborult az ég felettem!

Hónál tisztább volt a multam
S most a sárba, szennybe kulltam;
Jelenem s jövőm sarkatés:
Én vagyok a BAMBETTES!

NEMES FERENC

— HALALOS AUTÓELGÁZOLÁS BUDAPESTEN. Budapestről jelentik: A Rákóczi-ut és a Nagykönyű sarkán, — amely tudvalevőleg a főváros legforgalmasabb pontja, — Kollár Sámuelné 56 éves háztartásbeli alkalmazottát egy luxusautó elgázolta, majd megállítás nélkül továbbment. A mentők a Rókus-kórházba szállították az idős asszonyt, aki sérüléseibe rövid szenvedés után belehalt. A rendőrség rövid nyomozás után letartóztatta Bogdán János 26 éves sofőrt, a halálos gázolás tettesét.

— HAT HAVI FOGHÁZ EGY UJSÁGCIKÉRT. Marosvásárhelyről jelentik: Sebestyén László hírlapírót, a helybeli Maros lap szerkesztőjét, a tábla ma hat havi fogházbüntetésre és 10 ezer lej pénzbüntetésre ítélte. Az újságíró még 1929-ben, távirati tudósítás alapján megírta és a lap közölte Bethlen István beszédét, amelyet anévtelen hősök sirjánál mondott. A törvényszék annak idején felmentette Sebestyén Lászlót, a tábla azonban ma, ahova a per az ügyesség felebbezése után került, hat havi fogházbüntetésre és 10 ezer lej pénzbüntetésre ítélte. Az ítéletet megfélebbezték.

— TABLAI ÍTELET AZ UZONI FEKETE-SZESZESEK ÜGYÉBEN. A brassói tábla második szekciója ma hirdette ki a sepsiszentgyörgyi feketeszeselek felebbeviteli perében ítéletét. A tizenhat feketeszesek elítéltek közül hét vádlottat felmentett a vád és annak következményei alól, háromnak egy évről két esztendőre fogházra súlyosbította a büntetését, öt vádlottat pedig egy-egy évi fogházbüntetésre adott. Salamon Mariát a törvényszéki ítélettel szemben, amely egy évi fogházbüntetésre ítélte, most csak megvesztegetés büntette miatt hat havi elzárásra és 20 ezer lej pénzbüntetésre ítélte. A védők az ítéletet megfélebbezték.

— VERES KIMENETELÜ VÉGREHAJTÁS EGY RUSZINSZKÓI FALUBAN. Kassáról jelentik: A nagybereznai pénzügyigazgatóság két végrehajtója tegnap kiszállt Ljuta faluba, hogy ott adóhátrálékok fejében néhány földművesnél foglalatot foganatosítsanak. A végrehajtók és a végrehajtást szenvedő parasztok között súlyos nézeteltérések merültek fel, minek következtében az egész falu lakossága összecsozdult. A szóváltásból csakhamar verekedés támadt. A parasztok rávetették magukat a végrehajtókra és azokat oly súlyosan bántalmazták, hogy orvosi segítyben kellett őket reszítani. A csendőrség a nagybereznai csendőrpáncsnokságtól segítyt kért. — Csendőrsztag szállta meg a közsegyet, amely eddig 16 letartóztatást eszközölt.

* HÁZASSÁG. Sándor Bözsi (Bobota) és Lóbl Lajos (Temesvár) október hó 25-én Bobotán házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.) (bc)

— Marosvásárhelyi hírek. Tudósítónk jelenti: Népes gyűlést tartottak tegnap a marosvásárhelyi pékek, akik ismételt tiltakoztak a kenyérbélyeg-használat ellen. Marosvásárhelyen ugyanis a házikenyér után is kell fizetni két lejt, miután a lakosság nem bélyegzi fel kellően a kenyereket, a pékek fizetik helyettük a büntetést. Ilyen alapon büntették meg legutóbb Izráel S. marosvásárhelyi péket is. A marosvásárhelyi pékek összehúntetése már túl van a félmillió lejen. A pékek most kérik az interimár-bizottságot, szüntesse meg a házikenyér kenyérbélyeg-illetéket, különben kénytelenek lesznek a házikenyér-sütést visszautasítani. — Ismeretes, hogy a párisi döntőbíróság visszaitélte Motas mérnöknek a marosvásárhelyi földgázkoncessziót, amelytől egy másik társaság elűtötte. Ez a társaság már felszédette az aszfaltot ngyszólyán az egész városban, hogy a földgázcsöveket majd lefektesse, most azonban, hogy a jogot Motas kapta vissza, — a régi társaság nem hajlandó folytatni a munkát, Motas pedig nem hajlandó azt — mint-hogy a másik társaság kezdte meg — befejezni. Így tehát az aszfalt felbontva áll. Ennyi haszna van tehát a városnak a hirdett földgázüggyből. Nemcsak, hogy földgáza nincs, de most már aszfaltja sincs, a mi eddig volt. Tipikus eset.

* ELVESZETT. Szerdán délelőtt elveszett a brassói római katolikus templom nagymiséjén egy barna, csikos női-ernyő. Beszéltes megtalálók kérik, a brassói kiadóban jutalom ellenében leadni. (e)

— MUNKÁSOK TILTAKOZÓ GYÜLÉSE LUPÉNYBAN. Déváról jelentik: Közöltük, hogy a Casa Cercuala a lupényi kórházat teljesen be akarja szüntetni s a betegeket Vulkánba helyezi át. Az indokolatlan intézkedés tiltakozó gyűlést egybehívására készítette Lupény bányamunkásait. A népgyűlés, amelyen kétezer munkás vett részt, egy bizottságot küldött Bukaresbe, hogy illetékes helyen a kórházüggyben interveniáljon. A gyűlésen a leszállított tüzelőanyag kérdésével is foglalkoztak, amely sérelmet szintén egy kijelölt bizottság fogja a bukaresti központi igazgatóságnál orvosoltatni.

— FELMENTETT MUNKÁSOK. A brassói törvényszék második szekciója ma tárgyalta Deák András, Kisgyörgy Tamás, Kerekes Ferenc, Nagy Rudolf és Balázs Antal munkások bűnéit, akik állítólag kommunista öpiratot terjesztettek augusztus 1. előtt. A tárgyalás folyamán bebizonyították, hogy csak a munkásindulót találták náluk, semmiféle röpiratot nem terjesztettek. A bíróság felmentette az öt munkást a vád és annak következményei alól, de mivel az ügyés felebbezett, a táblai tárgyalásig fogva maradnak.

* HARRY LIEDTKE BRASSÓBAN. Harry Liedtke turnéjának egyik sajátossága, hogy mindenkit kielégít. Zsufolt termék, zúgó taps, ragyogó kritikák és hálás publikum, amely ez alkalommal nem talál semmi kifogásolni valót. Brassóban telt ház várja a nagy művészt és kiűnő berlini együttesét. Jegyek a Zeitschriftenzentralénál. (G. Ongyerih hangversenyigazgatósága.) (e)

— MÁSFÉLEZER ÜRES LAKÁS VÁN BUDAPESTEN. Budapestről jelentik: A Fővárosi Statisztikai Hivatal augusztusi kiadványában különös figyelmet érdemel az építkezések statisztikája. A gazdasági válságra való tekintettel a közvélemény abban a hitben él, hogy teljesen megállottak az építkezések, ezzel szemben az derül ki, hogy az idén sokkal nagyobbarányú az építkezés, mint az elmúlt év hasonló időszakában. Amig ugyanis a múlt év nyolc hónapjában 555 új lakóház, bérház építésére adott ki a főváros engedélyt, addig az idén augusztus végéig 680 házépítési engedélyt állítottak ki. Némcsak a kiadott építések száma emelkedik, hanem a befejezett lakóházak is felülmúlták az előző évben készült épületek számát. Tavaly augusztus végéig 550 új lakóház építését fejezték be, míg az idén 589 új lakóház lett beköltözhető. Az új lakóházakban 2449 lakás létesült a tavalyi 2996-tal szemben, az ezekben lévő szobák száma pedig 6561, a tavalyi 8084-el szemben. — Egyrészt a folyton szaporodó építkezések, másrészt a súlyos gazdasági helyzet miatt állandóan szaporodnak a kiadatlan lakások és üzlethelyiségek. Az üres lakások száma 150 százalékkal haladja meg a tavalyi arányt, az üres üzletek is nyolcvan százalékkal szaporodtak. Összesen 3053 kiadatlan bérleményt tartottak nyilván augusztus végén. A 3053 kiadatlan bérlemény között 1590 (tavaly 639) az üres lakás, 16 (4) az üres lakással kapcsolatos üzlet, 775 (444) a kiadatlan üzlethelyiség, 449 (250) az üres raktár, míg egyéb természetű üres helyiségek száma 225.

* MA, CSÜTÖRTÖKÖN ESTE ENESCU BRASSÓI HANGVERSENYE. Kezdeté 9 órakor a Honterus-iskola aulájában. Megmaradt jegyek a Zeitschriftenzentralénál és az esti pénztárnál.

* TÁNCISKOLA. Havadiné tánciskoláját november hó 3-án, kedden nyílja meg Hosszu-utca 13. sz. alatt. Tananyag: A azezőn legszebb táneujdonsága. Zárt kolonok, Beiratkozás minden kedden és csütörtökön ugyanott. (e)

Elkészült a CFR új költségvetése

Bukarest, október 29.

Elkészült a vasút jövő évre szóló költségvetési tervezete, amelynek végösszege 9 milliárd 980 millió lej. Ez a költségvetési végösszeg 15 százalékos esést jelent a jelenlegi 11 milliárd 700 millió költségvetéssel szemben.

A szakértők szerint a 15 százalékos csökkentés nem elégséges, mert az ezévi előirányzatból is csak 10 milliárdnyi folyhat be, ez pedig másfél milliárdos deficitet jelent. A jövő év pedig a vasut szempontjából még rosszabb lesz.

Az új költségvetésből törölték az összes napidijas és idcigleacs jellegű tisztviselők és vasuti alkalmazottak javadalmazását.

— A gazdasági válság és a prostitúció. Temesvárról jelenti tudósítónk: A minden téren elhatármaskodó válság az egykor nyárspolgáriars éreneyeiről ismert Temesvár erkölését is aláasta. A rendőrség multheti razziajának eredményeképpen száznál több nőt tartóztatott le, akik tiltott szerelem utján keresték meg kenyerüket. A letartóztatottak hatvan százaléka kiskoru volt s nagyrészkül fertőző venerikus betegségekben szenvedett. A titkos prostitúciónak melegágyai a „nyomortelepek”, ahol minden újabb razzia szomoru szenzációt pattant napvilágra. Nagy számban vannak titkos találkahelyek is, amelyeket a magánlakások szentsége óv meg attól, hogy titkaikat fetárja a rendőrség. A potom árért működő „magzathajtó-gárda” is megrázó jelensége a gazdasági lejtőre jutott Temesvárnak.

— Hogyan éljen a szivbajos ember? Ilyen cím alatt dr. Bodon Károly egyetemi magántanár tollából hazagpótló munka jelent meg Budapest. A kitűnő könyv a nagyközönség számára íródott és elmondja mindazt, amit minden szivbajos, érlelmeszedésben szenvedő embernek tudnia kell. Nem az orvosi kezelés kiküszöbölését szolgálja ez a könyv, hanem gyakorlati útmutatással szolgál a laikus betegnek arra, hogy milyen életmódot folytasson, hogy segítse elő a gyógyulását és — mikor menjen orvoshoz. — A rendkívül praktikus mű ára 88 lejt kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában. (Vidékre 10 lejt portó.)

— Schrátt Katalin elővezeteti műkinceseit. Bécsből jelentik: Általános feltűnést keltett Schrátt Katalin, a Burg színház egykori ünnepest művésznője, a kit hosszú évek során át fűzőtt gyöngélt barátság Ferenc Józsefhez, dobra vereti ischli villája berendezésének vagyontörő darabjait. A villa berendezése összefüggő képet nyújt az osztrák művészetéről. Régi és modern mesterek festményei és metszetei, egy XVIII. századbeli történelmi érdekességű parasztsohó, s biedermeier butorok alkotják a nyaraló muzeális becsű kinceseit.

No. 405.

Az új telefonszámunk november elsejétől kezdve 405 (nem 345). C. H. NEUSTÄDTER drogeria, illatszertár és fényképészeti szaküzlet, Brassó.

Brassóban KIADÓ szép

UDVARI LAKÁS

2 szobás lakás, konyha stb. november 15 étől. — Közlebbit: JULIUS NEDOMA, Kapu utca 13 szám alatt

Kiadó

2 szobás lakás, Irodának alkalmas.

Brassó, Kapu-u. 14 — 16.

I. emelet

Tánciskola megnyitás

Kovács Miklós táncinár november 2-án, hétfőn este kezdi meg idei táncanfolyamát. Beiratkozni lehet, valamint minden felvilágosítás elnyerhető Brassó, Katalin u. 16 sz. alatt, továbbá a megnyitás estélyn Kórház-utca 12 szám alatt.

Egyesek vagy csoportok részére külön órák teitszterinti időben, háznál is.

MODERN MOZGÓ BRASSÓ
Telef. 518

Még csak egy napig német filmoperette

Takarodó a Rainán
(ZAPFENSTREICH AM RHEIN)

Főszerepben: Surlotte Susa, Verebes Ernő, Siegfried Arno

Holnap péntektől a legizgalmasabb kémkedési filmszenzáció, szenzációsabb a DREYFUSS-ernél

Marlene Dietrich
az „X-27”
kémnő nagyvonalú szerepében a sex-apel királynőjének

„MEGBECSTELENITETT”
című filmremeke.

Magyar feliratok. Western-beszélgőp.

OKTÓBER 31.

— **Betörők munkája.** Lugosi tudósítónk jelentése: Rendkívül súlyos kárt okozó betörést követtek el ismeretlen tettesek Novac Constantin tisztviselő házában, amelybe éj idején behatoltak a több értékes tárgyon kívül a család összes ékszereit ellopták. A rendőrség a betörés tetteseit nyomozza. A betörésből származó kár a 30 ezer lej is meghaladja. — Vakmerő lopást követett el fényes nappal egy Andris János nevű nagyzerencsés lakos az egyik lugosi ruhakereskedőnél. Andris egy gyors mozdulattal lekasztotta az üzlet ajtajában felakasztva levő értékes télikabátot, amellyel azonnal futásnak eredt. A járókelők üzöbe vették a vakmerő tolvajt, akit sikerült is hosszabb hajszát utána elfogni. Átadták a rendőrségnek.

— **Szerelmi bánatában felakasztotta magát.** Lugosi tudósítónk jelenti: Csóti Juliánna nevű fiatal cseléd-leány nemrégiben megismerkedett egy Lugoson szolgáló katonával, aki házassági ígérekkel elcsavarta a tapasztalatlan falusi leány fejét. Csóti Juliánna és a katonája között szerelmi viszony fejlődött ki, aminek tegnap a halál vetett tragikus véget. A katonára leszerelése után visszatért falujába s az elocsátott cselédleány hiába várta a házassági ígérek valóra váltását, a hűtlen szerető hallani sem akart már sem a házasságról, sem a lányról. A szerelmében csalódott fiatal leányt annyira elkeseredett, hogy felakasztotta magát. Mire tették a házbellek észre vették, a szerencsétlen fiatal leány már halott volt.

— **A NŐK ÉS A CIGARETTA.** Amikor három évszázaddal ezelőtt Nicot orvos Európába hozta a dohánypalántát, XIV. Lajos király udvarán a hölgyek is nyomban élvezői közé szegődtek, noha nem olyan nyilóanosan, mint a férfioilág. A világháború után azonban a nők cigarettázása divattá vált, amelyet elsősorban az angol-szász világ kapott fel. Egy angol újság arra emlékeztet, hogy éppen négy évtizede, hogy bírói ítélet adta meg a jogot a nőknek a cigarettázásra. Akkoriban egy fiatal angol hölgy először cigarettázott nyilóanosan egy vendéglőben, amelynek tulajdonosa ez ellen erőlycsen tiltakozott. A cigarettázó hölgy férje természetesen pártját fogta az asszonynak, aminek az lett a következménye, hogy a két párt borosflaskókkal ment egymásnak. A bíróság, amely elé a verekezés került, a hölgy férjét ugyan elítélte egy shilling büntetésre, kijelentette azonban, hogy a hölgy viselkedése semmi kifogásra nem adhat okot, mert a hölgyek épúgy cigarettázhatnak, mint a férfiak.

— **Gyermektragédiák.** Bánási tudósítónk jelentése: Megrendítő körülmények között halt meg Obéba községben egy Horváth Mariska nevű hatéves kis leány, aki szüleinek távolléta alatt az udvaron játszódozás közben egy vízzel telt mély gödörbe esett. A szerencsétlen gyermek segítségkérését a szomszédokból nem hallották meg s a kis leány a vizes gödörből nem tudva kivergődni, a pocsolýába fulladt. Szülei csak hosszas keresés után akadtak rá holtan. — Hasonlóan tragikus szerencsétlenség történt Szilvashely községben Murariu Péter tiz esztendősi fiúcskával, aki apja kertjében egy magas fa tetejére mászott pajkoságából. Az ág a fiu alatt letört s a kis fiu oly szerencsétlenül zuhant a földre, hogy nyakcsigolyatörés következtében azonnal meghalt.

— **Sikkasztásért elítélt községi jegyző.** Déváról jelentik: A dévai törvényszék most hirdette ki ítéletét, Fenyő Lajos, volt alsólunkoji községi jegyző sikkasztási ügyében. Nevezett mint községi jegyző 72 ezer lej állami, továbbá 200 ezer lej vármegyei pénzt sikkasztott el. Fenyő bűnét töredelmesen bevallotta, viszont mentségül azt hozta fel, kénytelen volt a kezeihez befolyt idegen pénzekhez hozzányulni, mert fizetését nagyon rendetlenül kapta és családjának eltartásáról gondoskodnia kellett. A törvényszék Fenyőt két évi fogház büntetésre ítélte, továbbá politikai jogainak gyakorlásától 5 évre eltiltotta, viszont a vizsgálati fogságból 8 hónapot és 28 napot beszámították.

— **A DIJAT NYERT SZERELMESLE-VÉL KÖVETKEZMÉNYEI.** Egy angol újság pályázatot írt ki a legjobb szerelmeslevelekre. A díjat Annerly Erzsébet kisasszony nyerte el a levelel, amelyet a szerkesztőség egyenesen „klasszikusnak” talált. Annerly kisasszony sok gratuláló levelet kapott, köztük azonban, sajnos, ott volt vőlegényének, egy tengerésztnének a bucsulevele is. A volt vőlegény megdöbbenve ismerte föl a jutalmat nyert szerelmeslevegélben azt a levelet, amelyet menyasszonyától egyizben kapott. Különösen felháborította a tisztet, hogy Erzsébet kisasszony konceptusokat csinál a szerelmesleveleihez. Ezért felbontotta az eljegyzést.

— **Három egészséges leány gyermeknek adott életet.** Nagy Sándorné csikmind-szenti lakos három egészséges leány gyermeknek adott életet. Orvosi megá-lapítás szerint mind a három gyermek teljesen egészséges.

— **A csikszere dai törvényszék egyelő-re nem foganatosít végrehajtást.** Tudósítónk jelenti: Nagy meglepetést keltett a csikszere dai és vidéki ügyvédi kar között a portarel hivatal mai nyilatkozata, amely szükséavuan s minden további indoklás nélkül tudomásukra hozza, hogy a mai naptól fogva nem lehet egyetlen végrehajtást sem foganatosítani sem árverezést kitűzni, amennyiben a törvényszék és járásbíró ság az összes végrehajtás alatt levő ügyeket lekérte tőlük. Az intézkedés az ügyvédek között óriási megrökönyvést keltett.

— **FELFEDEZTEK A NÁTHA OKOZÓJÁT.** A Lancet nevű tekintélyes angol orvosi szaklapban Dochez, a newyorki Columbia-egyetem híres tanára közöl érdekes cikket a nátha okozójának felfedezéséről. A nátha okozójának eddig a baktériumokat, főképp pedig a streptokokkusokat tartották. Dochez kutatásai szerint azonban nem baktériumok, hanem ezeknél még sokkal apróbb vírusok okozzák a náthát. Dochez laboratóriumában mesterségesen is tenyésztett ilyen vírusokat, amelyekkel emberek és csimpánzókat inficiált. Mindezek alapján a tanár arra a következtetésre jut, hogy a náthánál megfigyelhető baktériumok csak mellékjelenségek és, hogy a tulajdonképpeni kórokozó az általa felfedezett vírus.

— **Megölte régi haragosát.** Tudósítónk jelenti: Karácsony Béla gyergyóditrói lakos tegnap az egyik korcsmában össetalálkozott régi haragosával, Kacsó Istvánnal. Borozás közben újból összevesztek s bicskára mentek. Karácsony oly szerencsétlenül szurta szíven haragosát, hogy nyomban a helyszínen összeesett és meghalt. A gyilkost nyomban letartóztatták és átadták a csikszere dai ügyész-ségnek.

— **A közbirtokosságok sorra határoz-nak az alakuló szindikátushoz való csatlakozás kérdésében.** Csikszere dáról

jelentik: A közbirtokosságok ismeretes határozata értelmében, amely szerint szindikátushoz tömörülnek, példakép szolgálhat egyes közbirtokosságok buzgalma, amellyel ezen nagy horderejű kérdést felfogták. Több közbirtokosság már nyomban a csikszere dai határozat után közgyűlést hívott össze s elhatározta a szindikátushoz való csatlakozást, amelyről a szükséges jegyzőkönyvi kivonatát már az előkészítő bizottsághoz el is juttatták, úgy, hogy rövidesen összehívható lesz az alakuló szindikátusi közgyűlés, amely új érat fog jelenteni. Nemcsak a közbirtokosságok életében, hanem az egész székelyföldi gazdasági életben.

— **Serdülő ifjuságnak reggel felkeléskor egy-egy kis poháryi természetes „Ferenc József” keserűvizet kell adni,** mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának fiuknál és leányoknál igen fontos eredményeket köszönhetünk. A gyermek-klinikákon a Ferenc József vizet már a kicsiny makacs szorulásakor kitünő sikerrel alkalmazzák. A Ferenc József keserűvizet gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Hibás váltoállítás — egy halott.** Tegnap délután Marosvásárhelyen nagyarányu vasuti szerencsétlenségről terjedtek el vész hírek. A hírek a galaci gyors kisiklásáról és sok áldozatról tudtak. Szerencsére ezek a hírek nem bizonyultak valóknak. Mint az ügyész-ségnek jelentették, Dédabisztrán egy tehervonatba, amely az állomáson vesztegelt, egy mozdony futott be, valószínűleg téves váltóállítás következtében. A mozdony hatalmas erővel futott neki a tehervonatnak, amelynek utolsó két vagonja kisiklott és a kisoiklás következtében Dascal János fészköz a kerekék közé került amelyek borzalmasan szétrocskolták. Még a helyszínen meghalt. A hibás váltóállítás következtében valószínűleg letartóztatják a váltóórt.

FAISKOLÁK ES SZOLLOLVÁNYTELEPEK RT.
AMBROSI, FISCHER & CO.
AIUD, JUD. ALBA
ÁRJEGYZÉK DUTALAN.

— **A marosvásárhelyi kasszafurók és egy régi bankbetörés.** Marosvásárhelyről jelentik: Megírta a B. L., hogy a Marosvásárhelyen elfogott kasszafuró bandita triásszal egy marosvásárhelyi repülő rendőri különítmény járja be az országot, hogy a banditák összes büntetéseit kideríthesse. Érdekes fejleménye az ügynek az, hogy a rendőrségen az a feltevés alakult ki, hogy egy régi marosvásárhelyi bűnügynek is ők a hősei. Mint ismeretes ugyanis, pár évvel ezelőtt egy reggel a marosvásárhelyi „Agrár” takarékpénztár kasszáját furva találták és onnan majdnem egy millió lej hiányozott. A nyomás során Biró József főpénztárost helyezték az ügygel kapcsolatban letartóztatásba, aki váltig hangoztatta ártatlanságát és végül is a bíróság nem látván terhelő momentumot a pénztáros bűnössége mellett, több havi vizsgálati fogság után szabadlábra helyezte Biró Józsefet. Azóta a milliós bankbetörés rejtélyét még nem derítették fel. Nincs kizárva, hogy a marosvásárhelyi rendőrség az internacionális kasszafurókra fogja reá-lizonyítani a bűntett elkövetését és ebben az esetben teljes rehabilitáció jár a megvádolt bankfőtisztviselőnek.

— **Adóamnesztia a hátrálékosoknak.** Budapestről jelentik: A 33-as bizottság elfogadta a kormánynek azt a javaslatát, hogy mindazok az adófizetők, akik ez év november 15-ig hátrálékos adójukat kifizetik, adóamnesztiaiban részesíttessenek.

VÉCSEY ZOLTÁN:

A SIRÓ VÁROS

A külváros éhezett és szenvedett. Sem élelmiszer, sem elegendő tüzelőanyag. A tél pedig egyre kegyetlenebbül jelentkezett. A nélkülözés itt törte meg legelőször a lelkeket, a nyomor tanyáin, a külvárosok tömeglakásaiban, ahol ünnep számba ment a rántott leves. Itt sóvárog-tak a változás után. Nem a csehekét várták, hanem a változást, amely kenyeret és tüzfát hoz, mit bánták ők, ha Belzebub is adja.

Kabátos embernek már rég nem volt biztonságos az estére hajló órákban a Hustákon barangolni. Az egyik macskazugban meggyilkolva találtak egy ismert polgárt. A fáma azt rebesgette, hogy a Husták valamelyik tündére szerelmi légyottra csábította ki és a selyemfiu végzett vele. A holttestet kifosztották. A nyomozás persze nem vezetett eredményre. Hiszen tele volt a külváros ismeretlen és rendőrségre nyilván nem tartott elemekkel, hogyan lehet ebben a dzsungelben fenttartani a polgári rendet. Még jó, hogy csak egy gyilkosság és néhány betöréses lopás történt ezekben a vad időkben. A polgárság ugyis állandóan attól remegett, hogy valamelyik este fejére gyújtják a házat.

És a szívek mélyén epedhetetlen sóvárgás támadt a rend után. Még az sem lenne kétségbeesztő, ha rövid időre cseh katonaság biztosítaná a rendet és nyugalmat. Tavaszra azután ugyis minden megváltozik.

Pistának észrebe jutott az az ígéret, amelyet a lapszerkesztőnek tett és a másodi keste, amikor a házigazda és a vezérkari főnök nyugalomra tért, asztalhoz ült, hogy gondolatait és élményeit papírra vesse.

Ott feküdt előtte az üres papírlap. Mélyen bemártotta a tollat a tintásüvegbe és hozzákezdett az íráshoz.

De már az első mondatnál különös észleletet tett. Hiszen alig tud írni. Gondolatai vannak, mondanivalója is volna, de nem tudja formába kerékiteni őket. Igaz is, hiszen ide s tova őt esztendeje annak, hogy valami érdemleges dolgot leírt. A frontról még csak leveleket sem küldött, nem volt kinek írnia és őt év alatt, mikor is volt toll a kezében, Istenem? Legfeljebb olyankor, amikor szabadságot kért és rövidre szabott, katonás mondatokban indokolta meg kérelmét.

Mj történnék akkor, ha az írás volna a mestersége, ha szerkesztőségben kellene dolgoznia, ahol azt kívánának tőle, hogy szakmánya gyártsa a cikkeket és ne csak arról írjon, amihez kedve van és amihez ért is, hanem azt írja meg, a mire a lapnak szüktsége van?

Ejh, majd megfésülök a cikket ott benn a szerkesztőségben, — gondolta és

nagy buzgalommal fogott a munkához. Amit érzett, ami észrebe jutott, azt egyszerűen papírra dobta, nem törődött vele, hogy érdekes-e, amit mond és hogy érdekesen is mondotta-e el. Most már könnyen ment a dolog, hiszen csak őszintének kell lennie. Semmi póz és semmi hazug hang. Irjuk le ezt a falut, amely itt terül el a szikla törvében a tél dermesztő hótakarója alatt, irjuk le, mit csinálnak a legények, hogyan ülnek naphosszat a korcsmában rossz gabonapálka mellett, hogyan ássák a futóárkokat és miképp teszeszi ez az élet mindnyájunknak a lelkét. Harc kellene, szinte vágyakoznak az ellenség után, mert ez a sorvasztó unalom rosszabb, mint a pergőtűz.

Amikor a cikk elkészült, átadta a nemzeti tanács embereinek. Űs átadta a Sárikanak írt gyöngédhangu levelet is, amelyben egyre erősítette, hogy nincs semmi baj, mindnyájan jól vannak és karácsonyra egészen biztosan otthon is lesznek.

Sárika néhány napon belül megnyugodott. Amikor a páncélvonat csorbai csatározásáról olvasta az újságközleményeket, akkor halálós rémület fogta el a szívet, de már másnap olyan jelentéseket közöltek a lapok, hogy az ellenség egyáltalán nem szándékozik előretörni, kényelmesen táborozik állomáshelyén és azt várja, hogy az ellenállás magától megszűnik. Egy szóval a csehek kerülék a vérontást.

Sürün írta Sárika a leveleit és szívének minden gyöngéd érzését beleöntötte ezekbe a sorokba. Egy szüzi lélek szemérmes vágyai találtak kifejezési formát szerelmes leveleiben, amelyek egyszerűek, őszinték és jószágosak voltak. Az egész lelkét Pista töltötte be és senki

Borzalmas télnék néz elébe

az egész világ és mindenkinek meg vannak a maga téli gondjai. — Nincs még beszerezve a fa, a gyermekeknek téli ruhát kellene venni és itt a házbérnegyed is. — Sokan állanak a kétségbeesés szélén, pedig

van még reménység, van még reménység,

csak élni kell a lehetőséggel. Egy kis szerencse csupán és egész életére megszabadulhat anyagi gondjaitól, mert egy 100 lejes Zsidó Kórház-sorsjeggyel könnyűszerezzel

egy milliót nyerhet

Még öt osztályon keresztül játszhat a Zsidó Kórház-sorsjeggyel a kéthetenként megismétlődő húzásokon.

Legközelebbi húzás: November 1.

Postai megrendelésnél 100 lej beküldése ellenében portómentesen küld egy sorsjegyet a Zsidó Kórház-egyesületek Központi Sorsjátékintézőségé, Cluj, Piața Unirii 20

Vegyen Zsidó Kórház-sorsjegyet!

A nap

Ők és a nemzet

Averescu vasárnapi szónoklata felkavarta a politika nyugvó vizeit és az ország vezeterei újfent éles, durva csatákat vívnak egymással. Repül a nehéz kő, ki tudja, hol áll meg... de tessék elhinni, csak minket talál meg.

A marsall emlékeztetesen katasztrófa-uralomnak nevezte Maniu kormányzását, mire viszont Maniuek Averescura a "zsaroló" bélyegét sütötték rá. Ebből a kedves véleménycseréből indult el a lavina, mely jelenleg is buzgón görög s immár az összes pártvezéreket el szeretné temetni — ő, a kis naiv! — a következetlenség vádjával.

Lupu 1924-ben még — mondják a szembenálló hadfiak — a Marmorosch bank kedvence volt. Most meg lenyuzná az összes pénzintézeteket.

A liberálisok 1925-ben még „prin noi înşine”, azaz mindent önmagunk által. Most meg Duca külföldön kölcsönért járkal.

Averescu 1926-ban még ellopta az urnákat, lefogatta a szavazókat és gyászba fojtotta a népakaratot. Most meg szabad, tiszta választást követel.

Jorga 1927-ben még kezeit tördelte az elhanyagolt tömegkultura miatt. Most meg lázas gyorsasággal építi le az iskolákat s az oktatói kart.

A nemzeti parasztpárt 1929-ben még vidáman koboztatta el a lapokat. Most meg arcába szökik a vér a sajtószabdság durva megsértése miatt.

Csupán a nép követelte mindig ugyanazt. S nem kapta meg se valaha, se most.

Okos választás

Némi ingerültség tapasztalható Blank Arisztid ellen, mert amikor összeomlott a bankja, ő menekült el először a súlyos hajóról. S természetesen magával vitte egy milliárd lejnyi magánvagyonát is. Ahelyett, hogy feláldozta volna a kiegyezés oltárán, mint azt a Berkovitzok cselekedték.

Jóllehet mi szükség van itt ingerültségre? Nyilván teccenek ismerni azt a régi német bölcselmet, mely humoros formában arra tanít bennünket, hogy nehéz helyzetekben milyen kínos a választás. Egyszer egy gőzös nyílt tengeren óriási viharba került. Az asszony félve nézte a haragos hullámokat s reszketve kérdezte férjétől:

— Mondd, ha a hajó aláüledne a mélybe, kit mentenél meg előbb: a gyermekemet vagy engem?

— Magamat! — hangzott a válasz.

Igy Arisztid is. Nyilván sokat gondolkozott azon, hogy a bankot mentse-e meg vagy a betéteseket?

Végül magát választotta.

Fontos közlemény

A demokratikus, születési és egyéb előjogokat nem ismerő, szabad osztrák népköztársaság világlapja, a Neues Wiener Journal rendkívül fontosnak tartja, hogy olvasói nap mint nap az alábbiakról értesüljenek:

A TARSASÁGBÓL. Windischgraetz Ottó herceg Mostarba utazott. — Sapiela Adám herceg és neje Lemberg-ből Bécsbe érkeztek. — Lichtenstein Frigyes herceg ismét Roseggben tartózkodik. — Lónyai Paula hercegnő született Grödl bárónő visszatért Budapestre. — Báró Gubrynowitz Adám elhagyta Bécsset és Lengyelországra távozott. — Landau Ernő báró és neje, született Thun és Hochstein grófnő Beszterceből jövedt a bécsi Erzherzog Carl szállodában telepedtek meg. — Hoyos Mária grófnő néhány napot Prágában töltött. — Eislsberg Agnes bárónő született Pirquet örögrófnő Grúcból Bécsbe érkezett, ahol a Hotel Meiszlben szállott meg. — Ugyanítt szállott meg gróf Salm-Salm Hermann és neje, született Bleiberg Thurn Alice grófnő. A Hotel Imperiálban gróf Coreth Boda és gróf Teleky Pál szállottak meg. Bécsbe érkeztek még: gróf Micielsky Jan és neje, gróf Pálffy Géza és neje, báró Gerliczy-Tisljer Felicia.

Egy világlapból ki sem maradhatna. Rendkívül fontos közlemény.

Kár, hogy hiányos.

Ugyanis biztos értesüléseink szerint Linzből Bécsbe érkezett Kreuzfüssli Hans szobafestő özvegye is, mégpedig csecsemőjével karján.

Ahol kéthetes koplalás után éhenhalt. A városi hullaházban szállott meg.

Elszámította magát

Olvasom, hogy Somogyi Béla urnát, a nagyváradi színház ügyelőjénél jelentkezett a susztere. Egy hetvenkét esztendő öregember, akinek Somogyi a cipője árával három éve tartozik.

Az adós fizetés helyett azt mondotta, hogy büdös zsidó, ezenkívül háromszor pofon is ütötte az öreget.

Ez az ügyelő nyilván nagyzást mániában szenved.

Ugy zsidózik, mint egy egyetemi tanár.

S ugy pofozkodik, mint egy adóvégrehajtó.

Családi élet

Az ember szeret a saját háza előtt seperni. Ezért tessék megbocsátani, hogy visszatekerek a sajtószabdságra.

Csupán azt akarom elmondani, hogy Sólyos-Fekete András, a híres és szigorúsága miatt rettegett huszárezredes egyszer leszedtet tartott az ujoncoknak. Az mondotta, hogy a katonaság egy nagy család, ahol a katonának testvérek, a feljebbvalók tisztetreméltó rokonok, a törzstisztek pedig a szülők. Ezzel odafordult a legközelebb álló bakához:

— Megértted, fiam?

— Igenis, papai!

Szegény nagyon elámult, mikor vasraviték és lecsukták.

Ugyanígy a kormány is. Jorga és Argetoianu százsor felhívták a sajtót, hogy lelkiismeretesen dolgozzék. A lapok érdeklődjenek meg mindent, hozzanak mindent a kormány tudomására, őszintén és félelem nélkül, mert a sajtó és a kabinet egy család, melyben az újságok testvérek, a miniszterek pedig a szülők.

Erre két lap nagyon nekibátorodott és tényleg megirt a papának mindent. S most ámulnak, hogy elkobozzák és elfüggesztik őket.

Külpolitika

En már eleve sejtettem, hogy Laval és Hoover találkája ilyen kitűnő eredménnyel fog végződni. Hogy utána elismulnak a világ problémái. Különösen mifelénk.

Eddig még csak meg voltunk valaha-

gyan. Most meg csak úgy repkednek a nemzeti devizák a levegőben:

— Nincs béke revízió nélkül! — mondják az egyik oldalon.

— Nincs revízió háboru nélkül! — így a másikon.

Szóval mindenképpen csak háboru van. Jól beleszülettünk ebbe a kelet-európai világkébe.

Ezt bevallhatják Laval és Hoover is.

Még egy ilyen megváltó találkozás s kiküldenek bennünket a lövészárkba.

m. l.

Munkanélküli a fán

A felpuffadt holttestet félig megellenék a varjak mire megtalálják

Marosvásárhely, október 29.

Lőrinczy Sándor tizennyolcéves marosvásárhelyi lakatos segéd hónapok óta állás nélkül volt. Egy béttel ezelőtt családjá bejelentette a rendőrségen, hogy a fiu eltűnt hazulról.

Ma szután megtalálták. De hogyan? Egy fán függött, a Besz-erdőben, holtan. Felakasztotta magát.

Idáig a történet egyszerű szokványos. Ami borzalmas benne, az a következő: A holttest, amit az őszi szél a fán legetett, össze-vissza volt tépve, marva. Egész farabok hiányoztak belőle. Szeme nem volt már. Helyenként a csont látszott, a húst odáig leették. A hasán tölcéséres lyukak.

Mi történt ezzel a szerencsétlen fiuval? Megették a varjak.

Amint felakasztotta magát, a második nap már hullaszaga volt és már gyűltek rá a halál madarai.

Kr... kr... kr... — és csapdosták és nyesték a csőrükkel.

Jó falat volt, mert fel is puffadt. A soványnak munkanélküli tette magát nekik, hogy kövér.

Szerették. Falták. Jó lakoma volt. Mignem egy erdei ember, aki arra járt, észrevette és leszedte. A többi már ment magától, hivatalosan.

És most ott fekszik, a megtalált fiu, a családban. Éppen csak hogy nem lehet megismerni.

Az élet egy kicsit megcsufította szegényt... A gyönyörű, nagyszerű élet... Az 1931-es élet...

b. b.

GOODRICH

Az ELITE közönség által kedvelt gummi köpeny

GOODRICH
BEIGAZOLTA FELSŐBBSÉGÉT
A VILÁG ÖSSZES PIACAIN

GOODRICH S. A. R. Str. Doamnei 14. Bukarest
Sürgöncim: SILVERTOWN. * TELEFON 361-73

Tűjszág

Dr. Dzierzon

Most volt 25 éves évfordulója annak, hogy meghalt a méhtenyésztés atyamestere. A most használatban lévő méhkaptároknak ő a feltalálója.

A KENYÉR

A terített asztal kényes ételei roppant lenéztek a kenyeret.

A leves azt mondta neki:

— Engem ragyogó tában hoznak az asztalra, csinos tányérba mernek és fényes kanállal esznek meg. Téged csak az abroszra tesznek le, a tányér mellé és semmiféle evőeszközzel sem nyulnak hozzád, csak pusztá kézzel fognak meg.

A mártás és főzelék helyeselték a leves beszédét, mert szintén ilyenformán hivalkodtak.

A pecsenye pirosra sült gallérjában gögösen feszengett:

— Pórok közönséges eledede, miért tolokod folyton hozzám? Kényes uri gazdám egyetlen izletes falatját sem tudja lenyelni, hogy te el ne izellenitenéd. Maradj a kamrában, ne merészkedjél ide, a finom ezüst holmik közé. A béresek tarisznyájába való vagy.

A ragyogó papiru csemegesajt kevélyen fintorította el arcát:

— Pffuj! engem is mindia kivetkőztet valómból, Összekeveredik velem és élvezhetetlenné tesz.

A bor a csillogó palackban s a fekete-kávé az ezüst csészében mosolyogtak a beszédek.

— Nekünk nincs dolgunk vele — mondták közönyös gunnyal.

Az emberek pedig, akik mosolyogó, megelégedett arccal ülték körül az asztalt, mindebből semmit sem hallottak.

— Pompás volt a sült — mondta az ember.

— Nagyon izlett a főzelék. Mari néni remekelt — vélte az asszony.

A gyerekek kórusban kiáltották:

— Anya, kérünk még süteményt, igen finom.

Anyjuk boldogan rakott a tányérjukra.

A kenyeret senki sem említette.

Az ételek gunyosan néztek össze:

— No, hires, ki beszél rólad?

Az összfordult kenyér-larabka hallgatagon húzódt meg az abroszon, a tányér széle alatt.

És akkor megdördültek az ágyuk. Halomba hulltak az emberek s a romboló gránátok feldúlták a termő mezőket, leszabdalták a munkás karokat. Nem termett elég gabona. Megfogyatkozott a kenyér. Ami volt is, kellett a küzdő katonáknak, hogy erejük meg ne fogyatkozzék.

Itthon minden volt a terített asztalokon, csak a kenyér hiányzott.

A leves, a mártás, a főzelék, a pecsenye, a sajt hivalkodóan és ingerlően ki-nálkóztak gazdájuknak:

— Vegyél belőlünk. Kóstold meg, milyen izletesek vagyunk!

Az ember szomorúan szólt gyermekeihez:

— Mindez nem ér semmit, ha kenyér nincsen hozzá. Üres az egész ebéd, mint a pilág volna, ha a levegőt elvennék belőle.

— Kenyeret kérek! — rimánkodott az egyik kis fiú és eltolta az ételt maga elől.

Egy ragyogó, békés napon meg is jelent a kenyér. Szerényen foglalt helyet az abroszon.

Most kiderült, hogy kenyér nélkül nincs élet és nincs étel.

MEZES JANOS

A jómód vége

A bögöly meg a szunyog éktelenül dicsekedtek a pusztai gémeskut kávján.

— Nekem sokkal jobb dolgom van, mint neked, — kérkedett a bögöly. — A járomba fogott ökor testén lakmározom és senki sem háborgat. Addig maradok ott, amíg kedvem tartja.

— Én meg az alvó gulyás vérért szivom, — tromfolt rá a szunyog.

— Tudod mit? — indítványozta a bögöly — ma mulassunk együtt. Szálljunk a komondor fejére, az is alszik.

— Jól — hagyta rá a szunyog. Ugy is tettek.

Odalibbentek a bundás fülére. A jófülü kutya azonban alattomos sanditással figyelte beszédüket. Meg se moccant, amíg rá nem szálltak.

Akkor kaffantott egyet s a két dicsekvő úgy eltiint a világból, mint a földig vágott szalmaszál árnyéka

— No, a hangotok után nagyobbnak gondoltalak benneteket! — morogta a Bundás. — Legalább akkorák lettetek volna, mint az arcátlanságotok, akkor jóllaktam volna veletek. Így mozdulni sem volt érdemes miattatok, adta hasznátalan szószátyárjai!

A kolompós

A birkák közül a kerge mindig előre tolokodott, pedig tudták róla, hogy a legkevesebb tejet adja.

— Hagyjátok csak, — mondta a legjobb tejelő, — majd ha a gazdának kolompóra lesz szüksége, mi ránk kerül a sor...

Közben eladták a vezető birkát, új kolompóra volt szükség. Persze, a gazda a hozzája furakodó kergére akasztotta a szépen csengő kolompot.

Mondja a kerge:

— Mégis utánam jöttök...

Megszólal erre egy öreg tejelő:

— Tévedsz öcsém, mi a kolomp után megyünk...

Vándorcsónakon az Óceánon keresztül

Néhány nap óta, Fritz Engler, a Hapag német hajózási vállalat kapitánya, egy 98 cm. széles és 6,5 méter hosszú vándorcsónakon az Atlanti Óceánon poroszkál. Engler, — mint 1928-ban Romer kapitány — Lissabonból indult utnak, hogy az Atlanti Óceánt keresztülszelje. Engler reméli, hogy célját, Newyorkot, 90 nap alatt eléri.

A talált pénz

Irta: BOTAR BÉLA

Ott állott a kirakatok előtt Villanyfény kápráztatta a szemét és csak nézte-nézte a sok csecebecsét vágyakozva. Vágyó gyerekszeme rátapadt egy kis hegedűre, ami szerényen húzódt meg a kirakat egyik sarkában. A sok nézéstől már könnyű szökött a szemébe és sóhajtván fordult odébb.

Szép este volt. Az égbolton is csernyei csillag ragyogott és a gesztenyefák titokzatosan suttogtak. Csak szomorúan nézte a járóelők sokaságát és arra gondolt, hogy miért nincs neki pénze? Csak így bódorog szegényen... Csüggedten hanyatlott le kicsi szőke feje.

Milyen másképp lenne minden, ha pénze lenne. Hisz a jóléthez, a gazdagsághoz, a hegedűhöz, ami egyedüli társa lenne, csak pénz kell. A sötét csillogó asztalra szegezve a tekintetét tüszáryalták gondolatai a nyomoruság falát. Amint így bódorgott a sokaság között, a járda szélén egy darab papírt pillantott meg. Szíve erősen dobogni kezdett. Istenem, ha pénz lenne... Pénz... Átfurakodott az embertömeg között és sietve emelte fel a papírt... pénz volt... ezerleves bankó...

Szinte futva lépegetett a gesztenyefák alatt. Amikor kiért az ételek elé, határtalan örömmel gondolt arra, hogy mi-mindent vehet ő majd ezen a pénzen. Kábultan a váratlan örömitől csillogott le a szeme a sok ragyogó holmikra és hamarjában nem tudta, hogy mit is vegyen meg.

Egyszer csak valami hideget érzett

kuszni a szíve felé. Vajjon ki ejtette el a pénzt? és lelki szemei előtt egy sötét párás lakást látott, olyant, amilyen szegény elhunyt szüleinek volt... verejtékes és fullasztó a penésztől. Egy becsett szemü, kétségbeesett munkás lépett be az ajtón és azt suttogta az ágyban fekvő nagybeteg asszony elé. Elvesztettem a pénzt... Két heti keresetemet! Az agya beteg zakatol már, látja azt a képet régről, ami annyira megrendítette kisgyerekek korában, amikor az ő apja is elvesztette a pénzt... Másnap meghalt az anyja... nemsokára szerencsétlenül járt az édesapja... és úgy égette a kezét az a pénz most, mintha az ördögök adták volna a markába. Szerette volna most már messze hajítani, hogy ne terhelje a lelkiismeretét, mert egész biztos szegény ember vesztette el, a gazdagok tárcában tartják, csak a szegény embert érheti ilyen baj...

És akkor egy nagyon rongyos, sovány férfit látott közeledni. Az arcán-látszott a nagy szenvedés, amit az éhezés mélyített az arcá. Hirtelen egy meleg áram szaladt fel a fiú szívébe. Odarohant, a pénzt a férfi kezébe tette, azután meg boldogan, elégedett szívvel bolyongott tovább az estében.

Tejelő

EGYENLETREJTVÉNY

Beküldte: Gulyás László, Brassó.

a = négy van egy egészben
b = öreg
c = az abc legvégső betűje
d = kinyit
e = nagy, erős madár
f = fán található
a + b + c + d + e + f = nagyobb üzletek lebonyolítására alakuló társaság.

BETUREJTVÉNY
Beküldte: Lampel Manel.

R	á	á	á	Kor	A	Ö
1	2	3	4	5	6	7
8					9	
10	11					12
13						
14						15
		16			17	
18	19				20	21
22						

Visszintes sorok: 1. Délamerikai állam, 2. Visszafelé a-val a végén Peru fővárosa, 9. K. m. félsziget Oroszországban, 10. borszék város Szibériában, 11. Azonos mássalhangzók, 12. Két nagy folyó Németországban. Az első 4, a második 5 betűből áll. 13. R. T. 14. Az északi tengerbe ömlő nagy orosz folyó, 18. a-val a végén nagy város a Maros partján, 20. P...s a Kikladók egyik szigete, 22. Két szó, 1. A mohamedánok szent városa (5 betű), 2. Határhegység és folyó Európa és Ázsia között (4 betű).

Függőleges sorok: 1. Hollandiai nagy város, 2. Visszafelé: ..ország Anglia egyik állama, 3. Visszafelé: a legnagyobb orosz folyó mássalhangzóit, 4. Középamerikai állam, 5. n-nel a végén fennsik és tartomány Ázsiában, 6. ..agara vizesés, 7. Visszafelé: a legtermékenyebb tartománya Olaszországnak, 11. Romániai folyó, 12. a-val az elején a liguriai tengerbe ömlő olasz folyó.

16. visszafelé: a-val végén a Volga egyik legnagyobb mellékfolyója, 17. i-vel az afrikai Czád-tóba ömlő legnagyobb folyó, 19 visszafelé B...n európai főváros, 20. A... a Rajna legnagyobb svájd mellékfolyója.

EGYENLETREJTVÉNY

Beküldte: Lampel Mancika.

A = bánat
B = kicsinyítő képző
C = irtózik a munkától
A + B + C = fővárossal.

Megfejtések

Az október 17-iki mellékletünk helyes megfejtése:

Keresztrejtvény visszintesem: Zál, három, hur, mag, tál, kása, kép, bár, rab, toll, sár, ház, bádóg, kun.

Függőlegesem: Pár, zár, lom, hull, mák, házas, Gábor, tur, tép, eál, báb, tág, rák, hon, due.

Öszloprejtvény. Ovidius. Toldi, óvodo, Vilma, udvar, timár, kutya, ásvány. Betűrejtvény: Határtalan, hontalan, felvonás.

Nagyrészt helyes megfejtést küldtek be: Balogh Rózsika, Dankó László, Schenk Dezső és Katona Béla, Gulyás László, Reissfeld Adolf, Gidály Bandi és Juci, Rosenberg Tibor, Billitz Gyula és Géza, Ambrus Vilma és Vili, Istók András, Botár Béla, Bartos Irén, Marzed Andor, Fodor Rozália, Galinszky Szidi, Lampel Mancika, Rosenfeld Bella, Goldstein Terus, Fazakas Tildi és Bandó, Palagayai Emilia, Kussy Gigi, Fekete Ferenc, Citrom Lajos, Nemes Nagy Zoltán és Judith, Elephant Béla, Bálint István, Petke Ede, Benes János, Grandpierr Miklós, Mayr Tihaitér, Brach Ilonka, Orbán Piroška, Bolyai G. Jancsi, Pollák Ica, Szénbalázs Annus, Pakuts Ilonka és Kulhavy László.

A könyvet sorshuzás útján: Ambrus Vilma és Vili, Istók András és Botár Béla nyerték. Irják meg pontos címüket és hogy körülbelül milyen könyvet szeretnének. Mellékeljenek portóköltségre 10 lejes bélyeget.

VIDÁM SAROK

A fiatal Mayernek, aki diák Berlinben, elfogyott a pénze. Sürgönyöz haza ezzel a lakonikus szöveggel:

„Küldjétek pénzt azonnal!”
Semmi válasz. Kénytelen tehát még egy táviratot küldeni, ezuttal már — válasz fizetve:

„Hol marad a pénz?”
Egy órával később keze között a választávirat:
„Nálam! Apád.”

— Kérlek, számíthatok a diszkrét ódra?

— Hogyne!
— Szükségem volna holnapig számléjre.

— Kérlek! Légy nyugodt. Ugy teszek, mintha nem is hallottam volna!

OKTÓBER 31.

Közgazdaság

AKTIVA: 4.505.324.154 lej

PASSZIVA: 4.143.325.095 lej

Négy hónap alatt egy és háromnegyed-milliárdot fizetett vissza a Marmorosch-bank

Az ilfovi törvényszék november 9-re üzte ki a Marmorosch-bank kényszer-egyezségi tárgyalását, a betétesek október 30-ára hivtak össze nagygyűlést

Bukarest, október 29. A fizetésektelen Marmorosch-bank betérjesztette a kényszer-egyezségi kérést és ezzel egyelőre nyugalmi állapotba került ennek a nagyméretű inzulenciának ügye. A bank, amint már megirtuk, azt az ajánlatot teszi, hogy

három év alatt fizeti vissza a betéteseknek és hitelezőknek a tartozását, mégpedig az első évben 20, a másodikban 30, a harmadikban 50 százalékát a követeléseknek.

A kényszer-egyezség ideje alatt a bank nem fizet a betétek és hitelek után kamatot és ez egyik szépséghibája a kényszer-egyezségnek.

A felajánlott, illetőleg a betérjesztett mérlegszériumi garanciák, egyrészt a bank által plasztizált kinnlevőségek, másrészt a bank tulajdonát képező ingó és ingatlan vagyon, pénzkészlet, devizák, kötvények és értékpapírok, amelyek reálisan vannak felértékelve.

A MÉRLEG

A kényszer-egyezségi beadvány azt kéri, hogy a bank vezetősége változatlanul, csak egy a betétesek és hitelezők által delegált bizottság ellenőrzése mellett működhessen tovább, hogy a kényszer-egyezség lefolytatása és az aktívák értékesítése ilyenképpen biztosítva legyen.

A betérjesztett mérleg az alábbi adatokat tartalmazza:

Aktíva: 4.505.324.154 lej.
Passziva: 4.143.325.095 lej.

A mérleg követel oldalán (akjtívák) a következő tételek szerepelnek: Készpénzkészlet 27.155.454 lej, valuták 1.557.537, kötvények és részvények 56.427.692, követelt értékek 399.083.829, folyószámlaadások 651.811.776, vállalatok 501.337.176, valutaadások 196.578.274, különféle követelések 11.546.764, ingatlanok 17.944.455, a „Bordei”-telep 429.109.784, résztvevők 1.034.100.924, berendezés 75, Steaua Romana 168.336.870, garanciák 112.316.205, azonnali esedékségek 1.4.608.720, valutakövetelések 69.486.686 lej.

A reális aktívák összege 3.791.715.822 lejre rug, amelyhez hozzá jönnek még: pénztárban fekvő arany 380.971 lej értékben, effektív valuták 557.408, más ingatlanok 52.055.566, értékeltek 660.616.386 lej és ezzel a mérleg aktívumai 4.505.324.154 lejre emelkednek.

A mérleg tartozik oldalán (passzívák) a következő tételek szerepelnek:

Folyószámla adások 822.735.598 lej, betétek könyvecskékre 684.834.272, pénztárjegyek 185.678.935, valuta hitelezők 66.017.275, különfélék 68.784.570, nyugdíjalap 41.880.196, Banca Nationala spe-

ciális számlája 167.110.083, Banca Nationala visszleszámitolás 991.062.122, Banca Nationala szindikátus 700.201.488, Steaua Romana 120.597.142, kötvények 112.316.205 esedékségek 114.608.720, valutaesedékségek 69.486.686 lej.

A passzívák között nem szerepel a bank részvénytőkéje, amely 125.000.000, a rendes tartalék 200.100.000 és a „dubióz” tartalék 101.500.000 lej, vagyis összesen 426.000.000 lej.

MIÉRT BUKOTT MEG A BANK?

A kényszer-egyezségi kéréshez a bank egy emlékiratot — memorandumot — csatolt, amelyben nagy vonásokban változta azokat az okokat, amelyek a Marmorosch bankot a kényszer-egyezségbe juttatták. Az általános világhátré felvázolásánál a memorandum megemlíti, hogy

az Egyesült Államokban az utóbbi évek folyamán nem kevesebb, mint 1200

bank bukott meg és, hogy a bukott amerikai bankoknak a tőkéje meghaladta a 150 milliárd lejt.

Minden nehézség mellett, mely egy a nemzetközi, mint a belföldi pénzüpiacot desorganizálta,

a Marmorosch bank juniustól—októberig egy és háromnegyed milliárd lejt fizetett vissza a betéteseknek és hitelezőknek,

ami végül is oda juttatta ezt a jól megalapozott és 83 éves multra visszatekintő pénzüpiacot, hogy kénytelen volt beszüntetni a további kifizetéseket.

A törvényszék — mint jeleztük — november 9-ére üzte ki a Marmorosch-bank kényszer-egyezségi ügyének tárgyalását. A betétesek október 30-ára hivtak össze nagygyűlést Bukarestbe, ahol határozni fognak magatartásuk felett a kényszer-egyezség és annak feltételeire vonatkozólag.

A racionalizálás jegyében:

Revízió alá veszi a CFR a szállítási szerződéseket

Külföldi anyagot nem vásárol és nem köt több szerződést a vasut. A pénzügyminiszter bejelentette, hogy az állam csak akkor fizethet a vállalatoknak, ha új kötvényeket bocsát ki. Értekezlet a közlekedésügyi minisztériumban

Bukarest, október 29.

Elkésve ugyan, de ugylátszik komolyan rá akar térni a CFR a racionalizálás útjára. Valcovici közlekedésügyi miniszter tegnap estére megbeszélésre hívta össze azoknak a nagy vállalatoknak a vezetőit, amelyek szállítói a vasutnak. A megbeszélésen jelen voltak Argetoianu és Vasilescu-Karpen miniszterek is.

Valcovici miniszter közölte a megjelentekkel, hogy a vasutnak a legtakarékosabb gazdálkodásra és racionalizálásra kell berendezkednie, mert a mostani erősen lecsökkent bevétel mellett képtelen az előirányzott kiadásokat fedezni.

A vasut ez év kilenc hónapjában egy milliárddal vett be kevesebbet, mint a múlt év hasonló időszakában.

s ez a passzivum év végéig valószínűleg további 500 millióval, egy és fél milliárdra fog emelkedni. Minthogy a vasut kénytelen a kiadásokat nagymértékben csökkenteni, a vasutnak szállító iparvállalatoknak is át kell térniük a legteljesebb racionalizálásra és be kell rendezkedniük arra, hogy ne csak az államnak és a vasutnak termeljenek, hanem külföldi eladásra is.

— A vasut — folytatta a közlekedésügyi miniszter — mindent el fog követelni, hogy az ipari vállalatokkal már megkötött szerződéseket betartsa, de csak a lehetőségek keretein belül. A vasut a jövőben semmiféle anyagot nem fog külföldről hozatni, de a belföldi ipari vállalatokkal sem fog újabb szerződéseket kötni...

Busila mérnök, az UGIR elnöke, annak a reményének adott kifejezést, hogy a kormányynak sikerülni fog az ipart a válságból kivezetnie és arra kérte a közlekedésügyi minisztert, hogy ha áldozatok árán is, a már megkötött szállítási szerződéseket tartsa fenn változatlanul, mert az ipar a szállításra már berendezkedett.

Osiceanu, a petroleumszindikátus elnöke kifejtette, hogy a vasuti szállításban érdekelt petroleumvállalatok nem zárkoznak el az elől, hogy bizonyos te-

kintben revízió alá vegyék a vasutal kötött megállapodásait, de kérdi, hogy mi lesz azzal a 100—120 millióval, amelylyel a vasut tartozik ezeknek a vállalatoknak?

Erre a kérdésre Argetoianu pénzügyminiszter válaszolt, aki rövidesen válaszolt az állam pénzügyi nehézségeit. Az a terv merült fel, — mondotta a pénzügyminiszter, — hogy

az állam az ipari adósságok kifizetésére bocsásson ki 8 és fél százalékot jövedelmező kötvényeket

és ezeket a kötvényeket megfelelő propagandával azoknak a tőkésnek a körében helyezték el, akik kivonták betéteiket a bankokból és azokat most otthon tartják.

Több felszólalás történt, majd a közlekedésügyi miniszter azzal rekesztette be az értekezletet, hogy reméli, hogy az érdekelt vállalatok és a vasut között sikerülni fog a harmónikus együttműködést a racionalizálás során biztosítani.

ERDÉLYI legrégibb és legtekintélyesebb pénzüpiacot, az Erdélyi Bank és Takarékpénztár Rt.-nak üzlet-baráti kapcsolata a bukaresti Banca Crissoveloni S. A.-val megszűnt. Ez az érdekkapcsolat abból az időből való, amikor az Erdélyi Bank a nacionalizációs törvénynek megfelelően átalakította igazgatóságát és alap-öke emelésében a fővárosi Crissovelonit részletette. — Az Erdélyi Bank patronizáló intézete most ezt a részvénytárat visszaváltotta. Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár Rt. a világ-relációban is vezetőnek elismert Pesti Magyar Kereskedelmi Bank romániai testvérintézete, s mint ilyen, egyike az ország legszilárdabb pénzüpiacotainak.

AZ ALULIROTT BANKOK ELHÁTRÓZTÁK, hogy 1931. november 1-vel kezdődőleg delutáni pénztári órákat nem tartanak: „Albina” Takarékpénztár és Hitelintézet Rt. fiókja, Brassó.

Áruforgalmi Bank Rt., Brassó.
Brassói Általános Takarékpénztár Rt., Brassó.
Banca Comercială Italiană și Română S.

Meg fog győződni, hogy a legtehetősebb borotva-penge a!

Kérjen díjtalan porotvapengét a romániai vezérképviselettől!

NARCISSE H. BALTHAZAR
București I. Str. Șelari 7.

A. fiókja, Brassó.
Banca de Credit Român S. A. fiókja, Brassó.
Banca Generală a Tării Românești S. A. fiókja, Brassó.
Brassói Népbank Rt., Brassó.
Banca Românească S. A. fiókja, Brassó.
Casa de Credit a Agriculturilor S. A., Brassó.
Erdélyi Bank és Takarékpénztár Rt. fiókja, Brassó.
Magyar Általános Hitelbank fiókja, Brassó.
Nagyszabeni Általános Takarékpénztár Rt. fiókja, Brassó.
Societatea Bancară Română S. A. fiókja, Brassó.

Szerkesztői üzenetek

61228. sz. előfizető. Bár volna rá erőnk és módunk, hogy egzisztenciákat megválthatnánk szenvedésüktől, nyomoruktól, be szívesen tenőnk, de, sajnos, nem vagyunk rá képesek. Így legjobb akaratumk mellett is csak a feltett tíz kérdésre adhatunk, legjobb tudomásunk szerint, választ. 1. A beváltási arány 2:1. Az a társaság Romániában nem létezik Tessék tán Budapestre fordulni. 2. A korona romlásával persze a vagyon is leromlott, s így lehetséges, hogy az az árpapénz is ma már csak 45 pengőt ér. Ez roppant veszteség és csalódás, de közös sorsa mindazoknak, a kik belesodródtak a magyar korona katasztrófájába. A bukaresti magyar követség, (Str. Boteanu 6.), adhat felvilágosítást, ha válaszuk után kételyeik volnának. 3. Magyar sorsjegyek a multból értéktelenekek; a póstatakarékbetéteket még nem fizetik vissza. 4. Odaát Magyarországon nem fogja megkapni a román nyugdíjat és az özvegy sem kaphatni át, bármily súlyos indok volna is erre. Az meg lehet tenni, hogy több hónapon át főnu tartózkodik. 5. A peres ügybe nem szólhatunk bele. Ha érzi, hogy az ügyvéd részéről komoly sérelem érte, jelentse fel a kamaránál. 6. A nemdohányzó szakaszt mi is szükségesnek tartjuk, ép úgy a női szakaszt, de külön propagandát ennek nem csinálhatunk. 7. Olasz és osztrák sorsjegyeinek utána nézünk. 8. Tessék az ottani vagy legközelebbi adóhivatalnál érdeklődni a szükséges iratok iránt. 9. Kaphatnak, de az főképp a helyi viszonyoktól és hatóságoktól függ. 10. Cégeknek, s így biztosít intézeteiket nem ajánlhatunk.

B. J. Köszönjük a meleg elismerést, melyet lapunknak és munkatársainak b. levelében adóztok. Miután bennünk sem hiúság, sem külső érvényesülés vágya nem vezet, nem tudjuk, vajjon az a kívánságát, hogy a munkatársak arcképei közöltessenek, teljesíthetjük-e. De ez nem is probléma. Ellenben a önére más lapok részéről erőszakolt előfizetés dolgában azt tanácsoljuk, hogy tudassa az illetőkkel ajánlott levélben, hogy lapjukra nem reflektál s akkor hiába küldik a nyakára, s hiába követelnek díjat, ezt nyugodtan megtagadhatja. Egy újságnak csak a saját szellemi és erkölcsi erejével lehet hódítani, sőt élnie is, nekünk erőszakos, toladó üzletszerzések nem árthatnak.

172912. sz. előfizető. Az értékpapírok nem értéktelenekek, de forgalombahozásuk Romániában akadályokba ütközik, a részlete való vásárlás aránytalanul megdrágította s az, hogy nyerne-e a kötvények, nehezen ellenőrizhető. Arra nézve, hogy tovább fizesse-e a részleteket vagy sem, tanácsot nem adhatunk.

K. F. Külön tudósítót nem küldhetünk a helyszínére, de érdeklődni fogunk sérelmeik okai iránt.

B. Nyugdíjas előfizető. Gyalázat, ami önökkel is történik, hogy már ötödik hónapja nem kapják meg a nyugdíjat. Hová fordulhatnak? Az a még nagyobb gyalázat, hogy fórum sincs, amelyhez bizalommal fordulhatnak. Ott a pénzügyigazgatóság, a minisztérium, — állandóan hallják a panaszt, s a sajtó is naponta a fülkébe és lelkükbe zugja, — hiába! A sérelmük annál nagyobb, mivel több más helyen havonta aránylag pontosan fizetik a nyugdíjakat. Ha egyes városokban lehetséges ez, miért ne volna az mindenütt?

A. H. Nem szükséges bővebb cím. Elég Román konzulátus, Cleveland Ohio, U. S. A. — Ha mégis részletesebb adatokat kíván, forduljon a román külügyminisztériumhoz.

Cégezető. Bár adatai komolyak és megbízhatók s panasza is teljesen indokoltnak látszik, nem foglalkozhatunk állást a másik fél meghallgatása nélkül. Különben is a helyzet annyira kritikus, hogy még ezt a kis olajat is tüzre dobni, veszedelmes volna.

SIKERÜNK TITKA!

BUTORAINK KIVÁLÓ MINŐSÉGE
KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEINK
ÁRAINK OLCÓSÁGA

SZÉKELY

ÉS RÉTI

ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR R. I.
TÁRGU-MURES,
BUCUREȘTI,
BRAȘOV

A jóbb valótja. Köszönjük a füzetet. Erdekés a tartalmas fejtegetés, s lehet, hogy a pályázaton is figyelemben részesülne. Mi, sajnos, a nagy anyaghalmozás miatt nem közölhetünk belőle részleteket.

Carei 25. Magyar állampolgársága csak megnehezíti az amugy is nehéz lehetőségét az elhelyezkedésnek. De mivel speciális szakmája van, — textilmérnök selyem és gypjúiparban — az egyes gyáraknál próbálkozhatna. Tessék esetleg a lapok útján ajánlkozni.

SORSJEGYEKRŐL

Biztosan. Attól függ, hogy hány részletet fizetett idáig. A papírok értéke körülbelül 2800 lej, több semmiesetre; viszont számításba veendő, hogy milyen veszteség éri őt, ha a részletfizetést abbahagyja. Erről magának kell határoznia. — E. Béla, Peteni. A széplaki takarékpénztár elküldte önnek a kívánt nyereményjegyzékeket. A zsidókórház-sorsjegyeknek eddig két húzása volt: október 5-én és 19-én. Szegény özvegy, Segesvár. Sorsjegyei nem nyertek. — Cs. S. Csikszere-da. Az olasz nem nyert. Az osztrák értéktelen. — D. József, Zilah. Sorsjegyei nem nyertek. — 83071. sz. előfizető. A Sinistrátorok nem nyertek. — A Regele Mihail-félekről nem sikerült nyereményjegyzéket szerezni. — S. Judit, Bukarest. Sorsjegyei nem nyertek. — I. G., Marosvásárhely. Valamennyi felsorolt sorsjegy — magyar, osztrák, — ma már teljesen értéktelen.

Az összes bel- és külföldi sorsjegy-nyereményjegyzékeket állandóan figyelemmel kíséri és kívánatra felvilágosítást nyújt a B. L. olvasóinak a Széplaki Takarékpénztár R. T. Berettyószéplak (Suplacul de Bărcău, jud. Bihor.)

Sport

Lezajlottak Románia asztali-tennisz bajnokságai

Bukarest, október 29.

Az Y. M. C. A. egyesület rendezésében két napon át folytak Bukarestben az országos asztali tennisz versenyek. Nagyszámú versenyző vett részt a küzdelmekben. A játékosok a legutóbbi bajnoki versenyek óta nagy fejlődésről tettek tanúságot.

A férfi egyes bajnoka ismét Steiner (Nagyvárad) lett, aki rendkívül technikás játékaival nagy sikert aratott. A női egyes bajnokságát Fillenz Edit (Bukarest) nyerte meg. Ő volt a múlt évi bajnok is. — Részletes eredmények:

Férfi egyes: 1. Steiner (Nagyvárad) 2. Balescu D. (Bukarest) 3. Bálint (Kolozsvár).
Női egyes: 1. Fillenz (Bukarest) 2. Deleanu 3. Iconumu.

Férfi páros: 1. Bekó-Bálint (Kolozsvár) 2. Petrovoci-Razus (Bukarest).

Vegyes páros: 1. Deleanu-Petrovoci 2. Fillenz-Razus.
Csapatbajnokság: 1. Romania (Kolozsvár) 2. KAC (Kolozsvár).

ÉLETFOGYTIGLANI ÉVJARADÉKOT KAPNAK A SPANYOL FOOTBALLVALOGATOTT JUBILANS TAGJAI. Érdekes jelentés jön Madridból. A spanyol válogatott futballcsapat azon tagjai, akik tíz esetben

szerepeltek a nemzeti színekben, életfogytiglani járadékot fognak kapni az államtól. A járadék havi kétezer lejnek megfelelő összeget fog kitenni. — A sivar gazdasági viszonyok között, ime a spanyol futballisták java így fogja későbbi évszámokig a professzionizmus áldásait élvezni.

BULGÁRIA LEGYŐZTE A GÖRÖG VALOGATOTTAT. Szófiából írják: A bulgár-görög Balkán-kupa mérkőzést a bulgár csapat 2:1 arányban megnyerte. A mérkőzés után a Balkán-kupa állása a következő:

1. Románia 8 pont 2. Jugoszlávia 6 pont 3. Görögország 6 pont 4. Bulgária 6 pont.

Hátralévő ellenfelek: Románia—Görögország, mely mérkőzésnek Románia a biztos győztese lesz. Ezek szerint a Balkán-kupa sorsa már eldőltnek tekintendő.

A JAPAN ATLETAK UJABB KÉT VILÁGREKORDOT DÖNTÖTTEK MEG. Tokióból jelentik: Két szenzációs világrekord-javítást ért el a japán főváros legutóbbi atletikai versenyén. A háromugrásban Oda, az amszterdami bajnok, 15,58 méterre javította az ausztráliai Winter 15,52 méteres világrekordját. — A távolugrásban Nambu 798 cm-re javította a Cator által 793 cm-rel tartott világrekordot.

Színház * Művészet

Heti műsor:

CSÜTÖRTÖKÖN a Feketeszáru cseresznye előkészületei miatt nincs előadás.

PÉNTEK SZOMBAT: Feketeszáru cseresznye, Hunyady Sándor világsikert aratott színműve.

SZOMBAT DÉLUTÁN 4 ÓRÁKOR: Sonny-Boy. Gyermekek előadás.

GYEREKEK! Kérjétek meg jó születeket, hogy szombaton délután hozzanak el benneteket a magyar színházba, ahol a Sonny-Boy fogják játszani a színdarabot. Lesz mese, móka, ének és tánc, nagyon jól fogtok mulatni. A legolcsóbb hely tíz, a legdrágább 30 lej lesz.

Holnap, pénteken este lesz a Feketeszáru cseresznye premierje

Napok óta serény munka folyik a színházban. Éjt-nappal egybevéve próbálnak a színdarabot, hogy a Feketeszáru cseresznye premierje minden zökkenő nélkül menjen végbe. Nem is maradhat el a siker, mert olyan darabot, mint amilyent Hunyady Sándor írt, évek óta nem játszottak magyar színpadon. A tíz év előtt történt események elevenednek meg a színpadon és a szerző ezt a kényes témát olyan mesterien, megrázóan dolgozta fel, hogy akik megnézik a darabot, nagyon sokáig nem felejtik el.

Irina szerepét Magyar Erzsébet, a budapesti színházak művésznője alakítja, Dusan szerb földbirtokost Battyan Kálmán, a főszolgabíró Szentés László, Milicát Csengeri Ica, a kormánybiztost Bérczi Mihály, de a többi szerepek is a legjobb kezekben vannak.

A Feketeszáru cseresznye, tekintettel a hatalmas érdeklődésre, péntek, szombat és vasárnap este kerül színre. Mindhárom előadás jegyeit árusítja már a Brassói Lapok könyvosztálya.

Iskolák Egyesülétek

A marosmegyei ref. egyházmegye közgyűlése. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Tegnap tartotta közgyűlését Marosvásárhelyen a marosmegyei ref. egyházmegye Farkas Jenő ref. lelkész elnökele alatt. Kacsóh Lajos mezőmadarasi ref. lelkész emlékbeszédet tartott dr. Ferencz Mihály Zsigmond, az egyházmegye nemrég elhunyt főgondnokának halála felett, annak hervadhatatlan emlékeit méltatva. Ezután dr. Mester Sándor szanatóriumi orvost választották meg egyházkerületi képviselőnek. Gróf Toldi Mihály gondnok levelét olvasta fel a vezetőség. A gondnok a főgondnokválasztás elhalasztására kérte a vezetőséget, amelyhez a közgyűlés hozzá is járult.

Elhalasztott hangverseny. Schmidt-hauer Lajos orgonahangversenyét az Enescu hangverseny miatt nem csütörtökön, hanem pénteken este 8 órakor fogja megtartani a katolikus templomban.

KATASZTRÓFÁK

A SZERELMI ÉLETBEN

(Szexuopathológiai tanulmány)

Írta: NEMES NAGY ZOLTAN, főorvos, ideggyógyász a szexuopathológia szakorvosa.

Két hatalmas kötet ára 272 lej.

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

GENIUS

Kis LEXIKONA

1615 oldal, 800 képpel és 64 műmelléklettel.

Mélyen lezállított árban kapható

Füzve 200.— lej.

Kötve 250.— lej.

Vidéki megrendeléseknél még 20 lej küldendő portóra. Megrendelhető a

BRASSÓI LAPOK Könyvosztályánál.

BRASSÓ.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vasárnap betűkből 12 lej. Vasárnap: 750, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej, 50-szeri megjelenésnél 2 lej

Vétel-eladás

Jól berendezett egyáttéres fűrészbérbé adó gőmbfa készlettel és erdőkkel egyben, betegség miatt. Cím 453 szám a. a brassói kiadásban.

Uj, modern, adómentes ház olcsón eladó. Brassó, Str. Costei—E 28. 15429

Fényképészeti műterem Temesvár legforgalmasabb helyén, elköltözés miatt olcsón eladó. Ajánlatok „Absolut biztos megélhetés” jellegre a brassói kiadásban. 15550

Keresni megvételre nagyobb tételekben erdélyi fajalmát egytől öt métermázsánként ládába csomagolva ugyszintén vaggontételeiben is. Ajánlatokat kérünk a következő címre: Cooperatiunea Economilor din Banat, Timisoara, I. Bulev. Regina Maria 8. Tel. 10-15. 15499

Allást keres

Svájci sajt- és vajmester állást keres. Cím: Restaurant Metropol, Ludus. 15479

Gép- és gyorsírói állást keresek. „Szerény” jelige alatt a Brassói Lapok kiadóhivatala továbbít. 15498

Perfekt szobaleány állást keres ur családnak, azonnal. Cím 15495 sz. alatt a brassói kiadásban.

Lakás

Kiadó LAKÁS, 2 szoba és konyha, udvaron, első emeleten, Brassó, Hirsch-ucca 23. LEI 2000. 15501

Uj pincelakás, szoba, konyha stb. csendes párnák kiadó. Nem annyira a fizetésre felel, mint inkább tisztességes lakóra. Bővebbi Brassó, Katalin-ucca 24-b. 15492

Kisebb üzlethelyiség Brassóban, a Kapu-uccában, Korona szálloda közelében, kiadó. Bővebbet Szent János-ucca 10., első emelet, 12 és 3 óra között. 15494

Szobatársat, butorozott különbejárattal uccai szobába (Buzasoron) keresek. Lei 500. Érdeklődni Brassó, Rózsater 16. 15496

Brassó, Gyár-ut 8. alatti üzlethelyiség forgalmas helyen azonnal kiadó. Érdeklődni ugyanott. 15497

Kiadó kétágyas butorozott szoba, jobb egyéneknek Vass-nénál, Bukarest, Strada Colonel Grigore Jon 8. Bejárat Dorobantól. 15473

Könyvek

10 darab Népszerű regény, míg a csekély készlet tart 50 lej, vidékre portóval 60 lej, utánvétel 66 lej. Maupassant A másik gyermeke. Csermely: A basa topánkái, Csermely: Adieu Madame, Forró Pál: A megölt szerelem, Forró Pál: Különös tüzek, Forró Pál: Ami mindig csak vendég, Csermely: A boszu örvényében, Szász Béla: Az öreg szolár titka. Aljai: Célánál. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvosztályától.

FIATALOK tanácsadója. Szerelmi levelező, kiegészítve a társaság illemszabályaival. Bélyegnyelv, virágnyelv, stb. Ára színes borítóval 40 lej.

Páratlan olcsóság, csak 5 lej egy detektív-regény. A 113-as percsomó. Egy nagystílusú szelvény. A kisérlet tanyá. A mediciek töre, Jajkiáltás a tulvilágról. Egy álarcos bál rejtelmei, A fehér kastély titka, A titokzatos villa, Az apáért Amig az álarc le hull, Egy éjszaka a Berviczky kastélyban, A rádium halál, végzetes asszony, Az olajlámpás, Nyomok a hóban. 15 kötet 75 lejért. Az összes szám megrendelésénél portómentesen szállítja a Brassói Lapok Könyvosztálya.

HASZNOS TUDNIVALÓK. Ez a sorozat csupa praktikus könyvet foglal magában. Egy-egy kötet ára 20 lej. Konyhakertészet, Gombatermesztés otthon, Kis Természetbúvár, Aquarium-terrarium, Kis ásványhatározó Növény megfigyelések, Növénykísérletek, Kísérletek egy cserépnövényvel, Állatmegfigyelések, Házi állatsereglet, Méhészkedés, Kis ötvös, Kis vegyész, Vidám bűvészet, Játékszerkesztés, Művirágkészítés, Különböző csipkefajták, Kosárlonás, Fényképezés, Matematika kísérletek, Bélyeggyűjtés, Magyar bélyeggyűjtés, Népművészeti gyűjtés A mikroszkópius csodás világ. Vidéki rendeléseknél kérjük a pénzt bélyegekből előre beküldeni plusz 10 lej portóköltségre. Brassói Lapok Könyvosztálya.

Hölgyek! Die Schöne Wienerin, Record, Párisi Divat, havonként megjelenő szabás- mintás divatlapok állandóan kaphatók, számonként 40.— lejért, vidékre portóval 45.— lej. A pénzt legelőszőrűbb bélyegekből küldeni. Brassói Lapok Könyvosztálya.

HIRDETÉMÉNY

Egyik ügyfelem megszándékszik vásárolni a Barót községben levő Inceze Béni-féle vilánytelepet, ezért felhívom az üzem összehitelezőt, — hogy követelésüket 1931. évi november hó 4-ig hozzám jelelték be, — mert különben fenti határrnap után nem fognak figyelembe vétetni.

Sibiu, (Str. Regina Maria 18.) 1931. október 20-án.

Dr. Ziegler Gyula, ügyvéd.

Vascsőudvar

A legolcsóbb bevásárlási forrás az összes vízvezeték és egészségügyi berendezési tárgyakra.

2157

Kertész Henrik, Brassó.

Mit tegyek? Mit ne tegyek?

Ha szép akarok lenni?

A nő és a férfi kozmetikája

Írta: Dr. MEZEY KÁROLY kozmetikus bőrorvos

Ára 88.— lej

A TARTALOMJEGYZÉKBől: A szépség ápolása — A bőr szárazsága — A bőr zsírossága — A táplálkozás és anyagcsere — Pattanások — Ráncok — Vitiligo — Szepők — Majfolatok — Anyajegyek — Szemölcsök — Bőrkegésedés és tyukszem — Libabőrösség — Az orr vörössége — Bőrdaganatok — Hegek — Kaleidok — Fagyás — A kéz, a láb és a hónali izzadása — Hajhullás — Ősz és — Alkalmatlan hajszálak — A körömök ápolása — A fogak ápolása — A szem szépsége

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában.

5000 példány

fogyott el 2 hét alatt Pjatlottak

Az ötéves terümai állása

című könyvből A ma legizgalmasabb kérdését tárgyalja — írta MICHAEL FARBMANN a londoni Economist tudósítója. — Ára 82 Lej. — Vidékre a pénz előzetes beklődése mellett 92, utánvételtel 98 Lej — Megrendelhető a

BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYÁBAN